

**Рівненський зоологічний парк
загальнодержавного значення**

Річний звіт 2020

Рівненський зоологічний парк

загальнодержавного значення

вул.Київська 110, м.Рівне, 33027, Україна

Тел/факс: +38(0362)653859, +38(0362)653840, +380983545399

zoo.rv.ua@gmail.com | www.zoopark.rv.ua

www.facebook.com/Rivnezoo | www.instagram.com/zooparkrivne

Спеціалісти зоопарку:

Ірина Оліферук	Заступник директора по зооветчастині
Валерій Мельничук	Заступник директора по господарській частині
Олена Ковальчук	Головний бухгалтер
Марія Кривуша	Фельдшер ветеринарної медицини
Юлія Вишневська	Завідуюча відділу тераріумів та акваріумів
Юлія Шутова	Завідуюча відділу приматів
Олександр Дячук	Завідуючий відділу хижаків
Віра Гламазда	Завідуюча відділу птахів
Алла Верстляр	Завідуюча відділу копитних
Катерина Арафаїлова	Завідуюча відділу «Кінний двір»
Катерина Лесик	Завідуюча відділу віварію та домашніх тварин
Людмила Кузьмич	Завідуюча відділом годівлі
Алла Пацько	Завідуюча відділом складського господарства
Мирослава Патій	Завідуюча науково-просвітницького відділу

Загальні відомості

Рівненський зоопарк – унікальний куточок природи на околиці міста Рівного, в якому утримується 184 види представників світової фауни.

Для відвідувачів закладу розроблено та встановлено гнучку систему обрахунку вартості вхідних квитків: дорослий, дитячий, сімейний та пільговий. Для огляду експозиції екзотаріуму діє окремий квиток.

Для зручності розрахунку та можливості заощадити сім'ям при відвідуванні території зоопарку, був розроблений сімейний квиток (тато+мама+дві дитини) та багатодітним сім'ям, які пред'явили відповідний документ.

Вартість квитків:

Експозиція:	Екзотаріум:
Дорослий – 80 грн	Дорослий – 50 грн
Дитячий – 50 грн	Дитячий – 30 грн
Сімейний 2+2 – 200 грн. (тато+мама+дві дитини)	
Багатодітна сім'я – 200 грн. (при наявності посвідчення)	
	Пільговий – 50 грн (при наявності документу)
	– Студенти
	– Пенсіонери за віком;
	– Інваліди 2-ї групи;
	– Військовослужбовці строкової служби;
	– Учасники бойових дій;

Екскурсійне обслуговування: (до 25 чол) – 130 грн.
При замовленні групових екскурсій
на кожних 10 дітей 1 супроводжуючий безкоштовно

**Зоопарк працює щодня
БЕЗ ПЕРЕРВ ТА ВИХІДНИХ:**
9:00 – 20:00 (квітень – жовтень)
9:00 – 17:00 (листопад – березень)
Каси зачиняються на 30 хв. раніше

Безкоштовний вхід:
– діти до 100 см.
– пенсіонери 75+
– інваліди 1-ї групи
(1 супроводжуючий)
– діти-сироти
(наявність єдиного квитка)

Перший понеділок місяця вхід безкоштовний для всіх пільгових категорій

З 2017 року діє акція для пільгових категорій - кожного першого понеділка місяця для цих категорій передбачена можливість безкоштовно відвідати зоопарк. Така практика поширена в багатьох зоопарках країни, і Рівненський зоопарк долучився до неї, щоб надати можливість пільговій категорії населення відвідати зоопарк на безкоштовній основі. Акція привернула значну увагу, тому було вирішено її продовжити, і зараз вона діє на постійній основі.

У 2020 році із початком сезону на 5 грн. здорожчала вартість дитячих вхідних квитків в екзотаріум. Також для відвідувачів продовжує діяти нова послуга – іпотерапія (їзда верхи, як метод лікування), започаткована в 2019 році. Для неї було розроблено квитки із встановленою вартістю - 200 грн. В зимовий період для постійних відвідувачів доступний у продажі річний абонемент, який надає змогу відвідати зоопарк за зниженою вартістю.

Адміністративна частина

Рівненський зоопарк поділяється на такі структурні підрозділи:

Дирекція (5 посад).

Зоологічна частина (51 посада):

- Ветеринарна служба зоопарку (2 посади);
- Відділ тераріумів та акваріумів (7 посад);
- Відділ приматів (7 посад);
- Відділ хижаків (5 посад);
- Відділ птахів (5 посад);
- Відділ копитних (10 посад);
- Відділ «Кінний двір» (6 посад);
- Відділ віварію та домашніх тварин (5 посад);
- Відділ годівлі (4 посади).

Науково-просвітницький відділ (4 посади).

Господарська частина (28 посад):

- 1) водії (2 посади);
- 2) охорона (8 посад);
- 3) опалювачі (4 посади);
- 4) двірники (4 посади);
- 5) буд. бригада (8 посад);
- 6) прибиральники службових приміщень (2 посади).

Бухгалтерія (13 посад):

- Відділ складського господарства (2 посади).

Всього згідно штатного розпису 103 посади.

Історія Рівненського зоопарку

Свою історію Рівненський зоопарк розпочинає з 1982 року. За ініціативою Рівненської обласної організації Українського товариства охорони природи, на східній околиці міста було виділено земельну ділянку площею 11,6 га та розпочато її благоустрій.

Першими мешканцями були представники місцевої фауни, яких завезли з лісових господарств області та з колекції обласного краєзнавчого музею. Це були дикі кабани, вовки, лисиці, лось. З цирку привезли бурого ведмедя, який довго тішив відвідувачів зоопарку і дожив тут до похилого віку. А згодом почалася активна співпраця з зоопарками тоді ще Радянського Союзу. Так в зоопарку з'явилися мавпи, олені, бізони, верблюди, гімалайські ведмеді, різноманітні птахи.

В період з 1985 по 1988 роки продовжувалась подальша розбудова зоопарку. В цей час з'явилися нові вольєри, каскад штучних водойм, нове адміністративне приміщення, в якому розпочав свою роботу акватаріум. Завдяки ентузіазму працівників зоопарку, колекція тварин поповнювалася новими видами, було розпочато формування колекції тераріумних тварин.

Протягом 10 років, як структурний підрозділ об'єднання парків культури, зоокуточок розбудувався, проводився благоустрій території. В 1992 році рішенням міської Ради зоопарк зареєстровано як окрему юридичну особу.

В 1998 році указом Президента України Рівненському зоопарку було присвоєно статус об'єкта загальнодержавного значення (№1341/98 від 09.12.1998 року), а його територію визнано об'єктом Природно заповідного фонду України.

Зоопарк сьогодні — це колекція з 184 видів тварин, улюблене місце відпочинку та прогулянок всією сім'єю. Основна частина зоопарку — це залишки старого фруктового саду та єдиний в межах міста природний лісовий масив площею 4,7 га. На території зоопарку знаходиться більше 130 видів деревних, чагарникових та трав'янистих рослин.

Картографічні матеріали

ДЕРЖАВНИЙ АКТ
на право постійного користування земельною ділянкою

Серія МЯ № 262014

Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою видано
Рівненському зоологічному парку загальнодержавного значення
(назва юридичної особи та
м. Рівне вул. Київська, 110
П місцезнаходження – адреса)

і на підставі рішення органу державної влади або органу місцевого самоврядування
Рівненської міської ради
(назва органу, дата і номер рішення)
від 28 липня 2005 року № 1570

є постійним користувачем земельної ділянки площею 116000 кв.м.
(гектарів або кв. метрів)
у межах згідно з планом.

Земельна ділянка розташована на вул. Київській, 110 м. Рівне
(адреса – вулиця, населений пункт,
район, область)

Цільове призначення (використання) земельної ділянки для обслуговування
зоологічного парку

Державний акт складено у двох примірниках, перший з яких передано постійному
користувачу земельної ділянки, другий зберігається у Рівненському міському
управлінні земельних ресурсів
(назва державного органу земельних ресурсів)

Акт зареєстровано в Книзі записів реєстрації державних актів на право власності на землю
постійного користування землею, договорів оренди землі за № 030558300014
Рівненський район м. Рівне
Голова Рівненської міської державної адміністрації або органу місцевого самоврядування
(підпис)
В. Чайка
(прізвище)
Рівненського міського управління земельних ресурсів
(назва державного органу земельних ресурсів)
П.І. Реско
(прізвище)

26 вересня 2005 р.

(Постанова Кабінету Міністрів України від 02.04.2002 р. № 449 "Про затвердження форм державного акта на право власності на земельну ділянку та державного акта на право постійного користування земельною ділянкою")

План меж земельної ділянки

Кадастровий номер
земельної ділянки

5610100000.01.035-0020

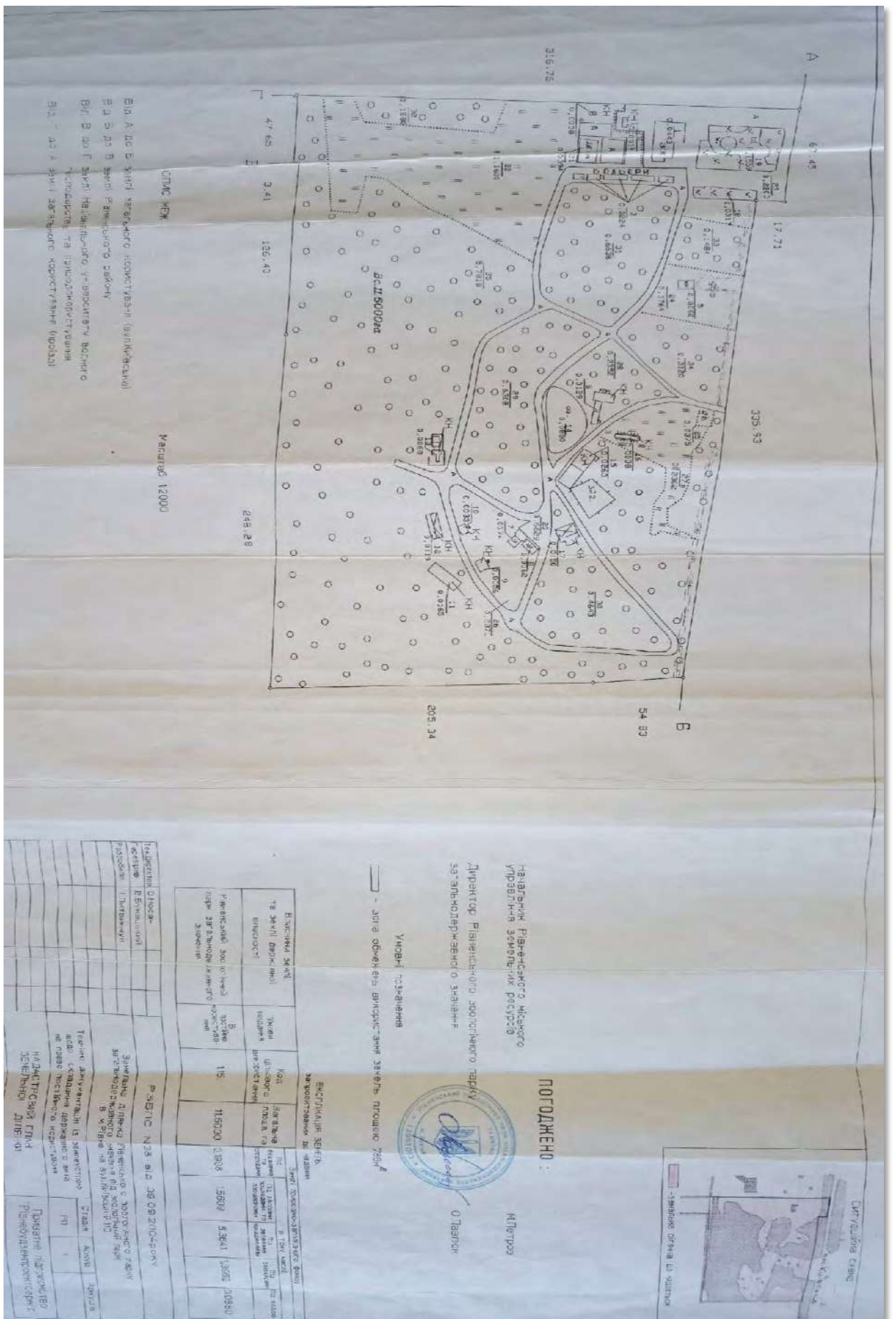
- ОПИС МЕЖ**
- А - верш завізкової розсіпувачки (вдл. Києва);
  - Б - верш провеси Довгої вул. № 1 та Костюк А.Р.
  - В - ділячка Рівненського району
  - Г - ділячка заводу міста
  - Д - ділячка завізкової розсіпувачки (протв.).

Масштаб 1: 5000

Рівненський район
П'євко
(підписано)

Фінансово – економічний відділ

Ковальчук Олена
Головний бухгалтер

Надходження та використання коштів
за 2020 рік

Надходження:

- Основний дохід (відвідування експозиції зоопарку)	- 8 173,6 тис. грн.
- Дохід від діяльності відділу «Кінний двір»	- 69,9 тис. грн.
- Дохід від реалізації молодняка тварин	- 56,3 тис. грн.
- Безповоротна фінансова допомога	- 429,5 тис. грн.
- Надання платних послуг(підприємці)	- 189,0 тис. грн.
- Дохід від реалізації рекламно-інформаційної продукції	- 1,6 тис. грн.
- Інші надходження	- 152,9 тис. грн.
- Фінансування міського бюджету (поточні видатки)	- 3 000,0 тис. грн.
- Фінансування міського бюджету (капітальні видатки)	- 1 612,8 тис. грн.

РАЗОМ:

- 13 685,6 тис.грн.

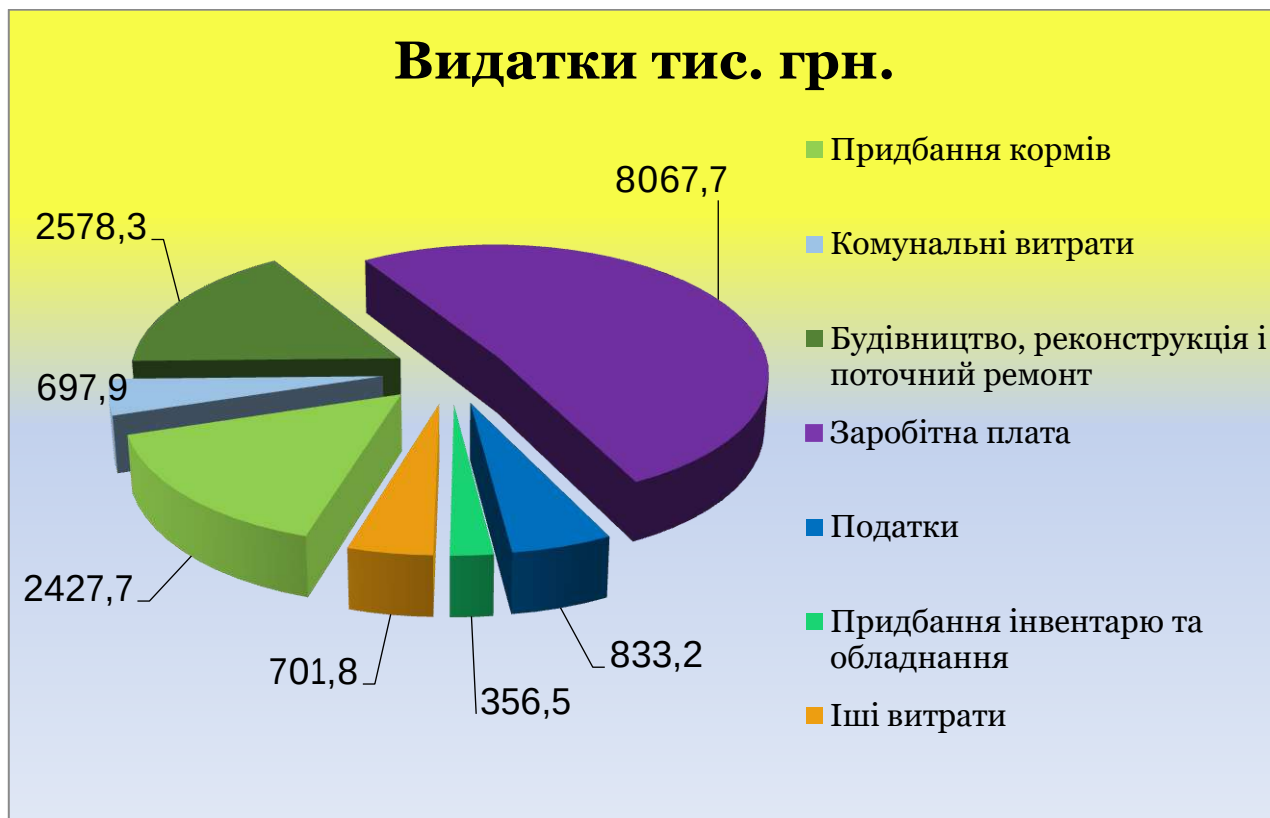
Використання:

- Придбання кормів для годівлі тварин	- 2 427,7 тис. грн.
- Будівництво та поточний ремонт	- 2 578,3 тис. грн.
з них за кошти місцевого бюджету	- 1 612,8 тис. грн.
- Заробітна плата та нарахування	- 8 067,7 тис. грн.
з них за кошти місцевого бюджету	- 3 000,0 тис. грн.
- Витрати на утримання автопарку	- 200,8 тис. грн.
- Придбання обладнання, матеріалів та інвентарю	- 356,5 тис. грн.
- Придбання тварин	- 6,5 тис. грн.
- Послуги охорони	- 11,3 тис. грн.
- Оплата витрат на популяризацію закладу, рекламну, інформаційну та масово просвітницьку продукцію	- 8,6 тис. грн.

- Придбання ветеринарних препаратів, оплата послуг з дезінфекції та вет. досліджень	-	116,7 тис. грн.
- Оплата за електроенергію	-	366,7 тис. грн.
- Оплата за використаний природний газ	-	140,9 тис. грн.
- Оплата за послуги зв'язку	-	7,6 тис. грн.
- Оплата за вивезення нечистот	-	190,3 тис. грн.
- Оплата транспортних послуг	-	89,0 тис. грн.
- Витрати на охорону праці	-	97,3 тис. грн.
- Відрядні витрати	-	5,6 тис. грн.
- Оплата членських внесків	-	16,7 тис. грн.
- Витрати на утримання громадських туалетів	-	43,4 тис. грн.
- Витрати на озеленення та посадковий матеріал	-	0,2 тис. грн.
- Обслуговування техніки та інвентарю, придбання витратних матеріалів	-	28,7 тис. грн.
- Оплата обов'язкових платежів та податки	-	833,2 тис. грн.
- Інші витрати	-	<u>69,4 тис. грн.</u>
РАЗОМ:	-	15 663,1 тис.грн.

Відвідування закладу

За 2020 рік Рівненський зоопарк відвідало 117,2 тис. осіб.

З них на платній основі:

Дорослі

- 80,5 тис. осіб

з них на пільговій основі

- 5,1 тис. осіб

Діти

- 36,7 тис. осіб

Безкоштовні екскурсії

- 0,03 тис. осіб

А також діти зростом до 1 метра відвідували експозицію безкоштовно і в загальну кількість не враховані.

Кількість відвідувачів у 2020 році Рівненського зоопарку в порівнянні з попередніми виглядає так:

2016р.	186,4 тис. осіб
2017р.	194,6 тис. осіб
2018р.	199,5 тис. осіб
2019р.	196,2 тис. осіб
2020р.	117,2 тис. осіб

Екзотаріум та «Зал нічних тварин» відвідало, на платній основі – 13,5 тис. осіб, з них:

Дорослі - 8,6 тис. осіб

Діти - 4,9 тис. осіб

а також безкоштовно - діти до 1 метра зростом та безоплатні екскурсії.

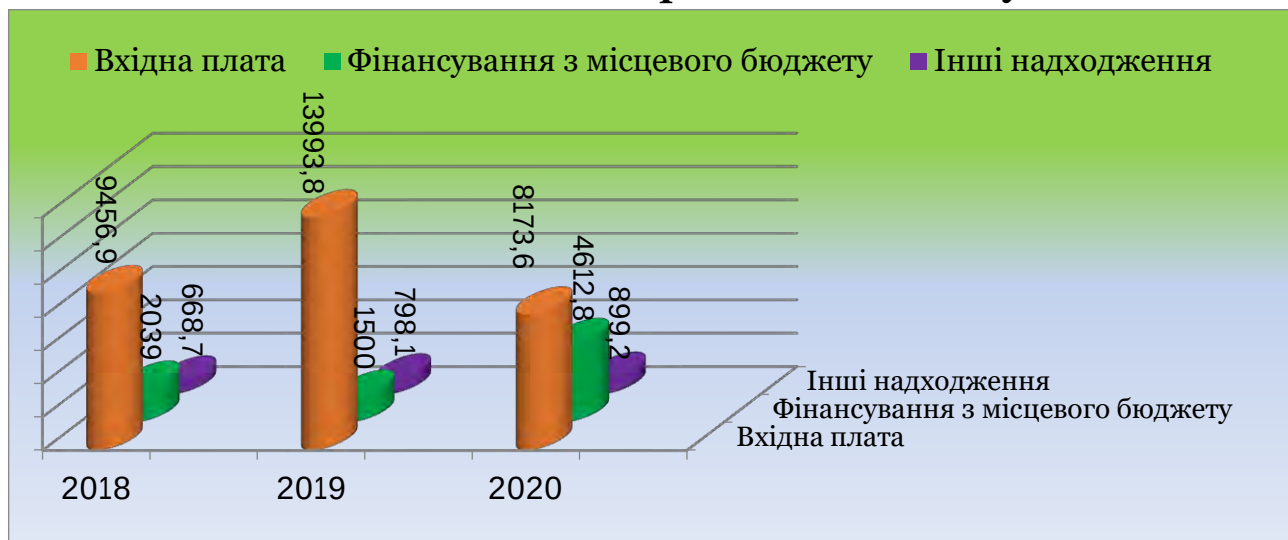
Різке зниження гостей зоопарку пояснюється тим, що у березні, квітні, травні було запроваджено карантин для запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Роботу закладу було призупинено, а цей період є найбільш популярним для відвідування. Через пандемію не організовувались шкільні та інші групові екскурсії.

Власні надходження установи в порівнянні з попереднім роком через зниження кількості відвідувачів помітно зменшились.

При цьому видатки проти 2019 року навпаки збільшились. Основна причина - це здорожчання кормів для тварин та комунальних послуг, збільшення мінімальної заробітної плати.

Робота зоопарку має сезонний характер, у жовтні – березні, відвідування закладу дуже низьке, відповідно і дохід зоопарку незначний, а так як цього річ він затягнувся до середини травня заклад існував за рахунок коштів заощаджених у 2019 році та фінансовій підтримці з міського бюджету (виплата авансу працівникам). На початок 2021 року залишок коштів складає 2 822,5 тис. грн.

Загальний аналіз фінансового стану

Через відсутність власних надходжень у перших три місяці року цих коштів вистачить забезпечити роботу закладу неповні два місяці. З цих причин Рівненський зоопарк щорічно просить фінансову підтримку з місцевого бюджету, яка передбачена Програмою підтримки Рівненського зоологічного парку загальнодержавного значення на 2019-2023 роки, що прийнята рішенням сесії міської ради від 20.12.2018 № 5385 та погоджена Антимонопольним комітетом з кошторисом на покриття видатків 35 862,0 тис. грн. на п'ять років.

У 2019 - 2021 роках зоопарк отримав фінансування 4 500,0 тис. грн., заплановано на 2021 – 4 000,0 тис. грн.

Для порівняння з фінансуванням аналогічних зоопарків України виглядає так:

Зоопарки	Кількість працівників	2019 рік (грн.)	2020 рік (грн.)	2021 рік (грн.)
Луцький	46	5 600 000	7 500 000	9 300 000
Черкаський	66	5 650 000	7 000 000	8 700 000
Рівненський	77	1 500 000	3 000 000	4 000 000

Великою є проблемою оплата праці працівників бюджетної сфери і безпосередньо працівників зоопарку. Наказом від 18.10.2005 № 745 Про впорядкування умов оплати праці працівників культури на основі Єдиної тарифної сітки передбачено посадові оклади, які набагато нижчі від мінімальної заробітної плати прийнятої в Україні. Внаслідок чого зарібок спеціаліста та робітника залишається на одному рівні.

Крім того знайти робітника, а тим більше спеціаліста на мінімальну заробітну плату вкрай важко, тому установа страждає через велику плинність кадрів (22 особи в рік). Робота в зоопарку є специфічною. Приймавши на роботу працівника його потрібно підготувати, на це йдуть кошти та час, а втримати його через мізерну зарплатню практично неможливо.

Річний фонд оплати праці штатних працівників у 2020 році складає 6 211 200 грн.

Річна середня облікова кількість штатних працівників за 2020 рік – 75 чол.

Середня заробітна плата штатних працівників у 2020 році – 6 901,33 грн.

Тендерні закупівлі 2020 р.

Протягом 2020 року придбання Рівненським зоопарком товарів, робіт і послуг здійснювалися згідно Закону України «Про публічні закупівлі» на авторизованому електронному майданчику **ZAKUPKI.PROM.UA**, де було проведено 7 закупівель по процедурах (відкриті торги та переговорна процедура на суму 7 769 804,00 грн.). Після проведених аукціонів і розгляду тендерних пропозицій ми уклали договори з виробниками товарів на суму 6 032 161,05 грн., що дало можливість зекономити 1 737 642,95 грн.

The screenshot shows the ZAKUPKI.PROM.UA interface. At the top, there's a header with the logo and navigation links. Below, a section titled 'Список публічних закупівель' (List of public tenders) is visible. It includes a search bar and several filter buttons: 'Статус' (Status), 'Регіон' (Region), 'Тип процедури' (Procedure type), 'Моя дія' (My action), 'ДК 021:20:15', and 'Дати' (Dates). A table of tender items is displayed below the filters. The first item is 'Масло 2-х тактне STIHL' (2-stroke oil STIHL) with a value of 550 грн. The status is 'Закінчено' (Completed). There are also buttons for 'Додати до обраного' (Add to selected) and 'Почати обговорення' (Start discussion).

Відкриті торги:

- корм комбінований з суміші злаків, корм для ВРХ, мюслі стандарт, мюслі Лайт, комбікорм для лабораторних тварин, комбікорм для кролів;
- овочі, фрукти, горіхи;
- картопля;
- сіно;

- зелена маса;
- насіння соняшника, насіння льону;
- реконструкція існуючої будівлі експозиції левів у Рівненському зоологічному парку загальнодержавного значення в м. Рівне, вул. Київська, 110 (корегування).

Переговорна процедура:

- постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг
- яловичина, телятина 1 та 2 категорії, субпродукти яловичі;
- четвертина задня курчат-бройлерів;
- кукурудза, овес, пшениця, просо, горох;
- корм для риб, корм для великих папуг, м'ясні консерви для собак ГАВ, м'ясні консерви Kitekat, сухий корм для виведення шерсті, гамарус сушений, мотиль морожений, артемія морожена.

Решта товарів, робіт і послуг сума, яких становить не більше 50 000 грн. закуповуються з оприлюдненням звіту про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель.

Всі закупівлі, що здійснюються зоопарком є загальнодоступні та у вільному доступі на майданчику **ZAKUPKI.PROM.UA**.

Господарча частина

Мельничук Валерій
заст. директора по господарській частині

В 2020 році робота господарчої частини була направлена, як і в попередні роки, на підтримання належного стану будівель та споруд, поточний ремонт, благоустрій території зоопарку.

В 2020 році була продовжена масштабна реконструкція експозиції левів африканських, яка була розпочата в 2015 році.

За рахунок бюджетних коштів були проведені капітальні роботи в зимовому приміщенні на суму 1 млн.грн. (зведено мансардний поверх, встановлені металопластикові конструкції, підключено обладнання для обігріву).

З метою благоустрою території та для зручності відвідувачів з особливими потребами та з дітьми у візочках, була проведена реконструкція сходів та влаштування пандусів (на суму 613 тис.грн.).

За рахунок власних надходжень, силами ремонтно-будівельної бригади зоопарку в 2020 році були проведені такі роботи:

- розширення вольєру для утримання антилоп Ньяла (влаштована сітчаста огорожа, яка з'єднана з існуючим вольєром,

що значно розширило життєвий простір антилоп та дало змогу відокремлювати особини від групи) - на суму 10,6 тис.грн.;

- проведений ремонт підлоги та металевих перегородок у зимовому будинку, де утримуються страуси африканські - на суму 1,5 тис.грн.;

- проведений ремонт вольєру вовків (демонтовано та замінено частину металевої огорожі, яка була деформована поваленим вітром деревом) – на суму 1,8 тис.грн.;

- збудовано будинок для зимового утримання лелек (утеплене дерев'яне приміщення з пластиковими конструкціями,

металевим дахом, розміщене у існуючому вольєрі) – на суму 54,1 тис.грн.;

- збудовано будинок для зимового утримання пекарі ошийникових (примикаюче до вольєру утеплене дерев'яне приміщення з пластиковими мансардними вікнами, дахом з бітумної черепиці) – на суму 48,5 тис.грн.;

- влаштований літній вигул для лемурів варі (примикаюча до існуючого будинку носух електроогорожа з сітчастим переходом та пластиковим екраном) – на суму 9,8 тис.грн.

За рахунок власних надходжень, залучаючи до робіт підрядників (згідно цивільно-правових договорів), були проведені такі роботи:

- будівництво вольєру для утримання пекарі ошийникових (влаштування огорожі з металевої сітки, обшитої деревом, оглядового майданчику з скляними вікнами) - на суму 66,1 тис.грн.;
- будівництво літнього вольєру з канільованої сітки для експозиції папуг - на суму 14,9 тис.грн.;
- будівництво вольєру для утримання леопардів (вигул з канільованої сітки з перегонною кліткою) – на суму 88,5 тис.грн.;

- розширення вольєрів для утримання баранів гривистих, верблюдів двогорбих та худоби шотландської (облаштування металевих огорож, що з'єднані з існуючими вольєрами, для можливості відселення окремих

тварин з групи та для виконання вимог з техніки безпеки при обслуговування даних тварин) – на суму 72,3 тис.грн.

В 2020 році велика увага була приділена естетичному та етнографічному оформленню території зоопарку.

На експозиції «Бабусине подвір'я» була збудована діюча піч, яку розмалювали петриківським розписом, оформлений вхід на територію з акуратно складених колодок у вигляді декоративної арки, обладнано контактний дворик будиночками для декоративних курей та гризунів (на суму 33 тис.грн.).

Крім того, на території зоопарку було встановлено скульптури, які надали змоги відвідувачам зробити цікаві фотосесії: в експозиції «Патагонія» - тотемні стовпи, моаї – кам'яні статуї острова Пасхи; в експозиції «Австралія» - фігури кенгуру (на суму 42,8 тис.грн.).

Протягом року працівниками виконувалися енерго- та ресурсозберігаючі заходи, а саме: заміна ламп вуличного освітлення, утеплення приміщень для утримання тварин, ремонт електричних мереж, водопроводу, каналізації, систем опалення, заміна застарілого обладнання.

Протягом року працівники господарчої частини приймали участь в організації культурно-масових заходів міста.

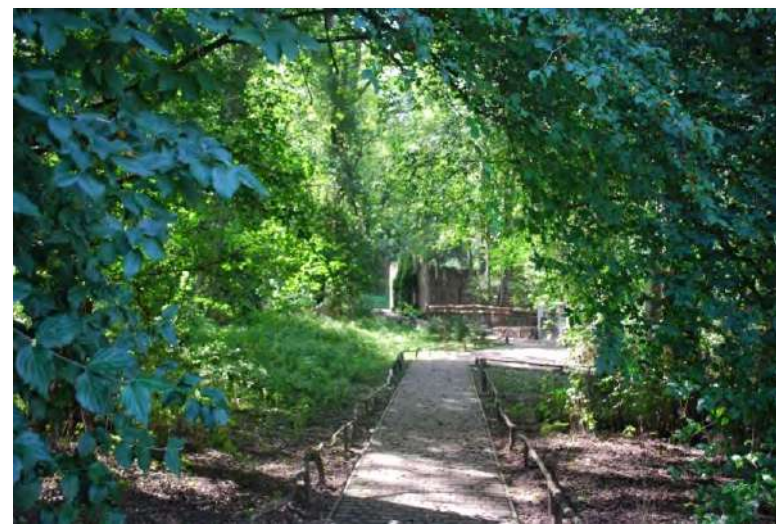

Садово-паркові роботи та озеленення території

За сучасними підрахунками на території Рівненського зоологічного парку нараховується близько 130 видів дикоростучих деревних, чагарникових та трав'янистих рослин різних екологічних груп, які залежно від рельєфу та зволоженості, набувають різного характеру. На

території зоопарку збережена ділянка лісу площею 4,7 га з дубово-грабовими та осиково-вільховими фрагментами. Невелику домішку становлять береза бородавчаста, черешня, вільха чорна. У чагарниковому ярусі зустрічаються бузина чорна, горобина, ліщина, глід, терен. Флористичне ядро трав'яного ярусу

утворюють підмаренник запашний, зірочник ланцетовидний, копитняк європейський, яглиця звичайна, кілька видів папоротей.

Велику територію зоопарку займають залишки старого плодово-ягідного розплідника. Старі плодові дерева (яблуні, груші, черешні) практично не плодоносять і потребують розчистки, санітарної обрізки та обробки. Це стосується і старих насаджень кизилу та горіху.

Велику естетичну цінність мають насадження декоративних квітучих листяних та вічнозелених хвойних дерев і кущів. Форзиція, таволга, спірея, робінія (псевдо акація), туя, ялівець, барбарис, ялина, горобина, модрина, самшит, троянда, бузок – неповний перелік декоративних рослин, що ростуть в Рівненському зоопарку.

В 2020 році восени провели насадження туй – 10 шт. та кленів – 20 шт.

В рекреаційній зоні зоопарку розбиті клумби та розміщені кашпо і квіткові горщики, де висаджуються як багаторічні, так і однолітні декоративні трав'янисті рослини. Протягом року було

висаджено: бегонія – 20 шт., петунія – 20 шт. Проводився посів однолітніх квітів на експозиції «Бабусине подвір'я.»

Систематично протягом року проводяться такі роботи:

- 1) кронування, формувальна та санітарна обрізка дерев та кущів;
- 2) переробка дрібного гілля на щепу, яка засипається як субстрат у вольєри та паркові доріжки;
- 3) покіс, ремонт газонів та посів трави (трава Гайрас та конюшина біла);

- 4) обробка рослин для захисту від хвороб та шкідників;
- 5) утеплення декоративних рослин на зимовий період;
- 6) видалення бур'янів на клумбах, в горщиках та зеленому даху;
- 7) догляд за контейнерними рослинами в залежності від пори року;
- 8) висадження та догляд за

кімнатними рослинами в експозиції Екзотаріуму.

Сухі дерева, які досягли вікової межі або ж постраждали внаслідок природних стихійних явищ та становлять загрозу для тварин, працівників і відвідувачів закладу - підпадають під видалення. Знесення аварійних дерев

проводиться на підставі дозволу УЖКГ із проведенням подальшої заготівлі дров для обігріву приміщень для утримання тварин в опалювальний період.

Охорона праці

Охорона праці на підприємстві спрямована на створення належних безпечних умов праці. Згідно колдоговору, працівники були забезпечені спецодягом, засобами індивідуального захисту, миючими та дезінфікуючими засобами. Протягом року зверталась увага на покращення умов в побутових приміщеннях: проведений ремонт в кімнаті охорони, туалету в приміщенні кормокухні, придбано нову пральну машину.

Для ефективного дотримання правил та вимог протипожежної безпеки були проведені роботи по діагностиці та перезарядці вогнегасників.

Відрядження 2020 р.

1. Павлюк О.В. – директор
м. Черкаси та м. Полтава з 06.07.2020 р. по
09.07.20 р.(4 дні)
(Наказ №247/к від 03.07.2020 р.).
Підстава: транспортування тварин.

2. Павлюк О.В. – директор
Біосферний заповідник «Асканія-Нова» з
14.07.2020 р. по 17.07.20 р.(4 дні)
(Наказ №253/к від 13.07.2020 р.).
Підстава: укладання угоди.

3. Павлюк О.В. – директор
м. Київ ТОВ «БІОН ТЕРАРІУМ ЦЕНТР» на
12.11.2020 р. (1 день)
(Наказ №426/к від 11.11.2020 р.).
Підстава: транспортування тварин.

4. Мельник П.В. – водій автотранспортних
засобів
м. Київ ТОВ «БІОН ТЕРАРІУМ ЦЕНТР» на
19.11.2020 р. (1 день)
(Наказ №433/к від 19.11.2020 р.).
Підстава: обмін досвідом.

5. Зуб А.Г. – робітник з догляду за
тваринами відділу тераріумів та акваріумів
м. Київ ТОВ «БІОН ТЕРАРІУМ ЦЕНТР» на
19.11.2020 р. (1 день)
(Наказ №433/к від 19.11.2020 р.).
Підстава: обмін досвідом.

6. Вишневська Ю.П. - завідувач відділу тераріумів та акваріумів
м. Київ ТОВ «БІОН ТЕРАРІУМ ЦЕНТР» на 19.11.2020 р. (1 день)
(Наказ №433/к від 19.11.2020 р.).

Підстава: обмін досвідом.

7. Демчук Л.В. - економіст

Київський зоопарк на 19.11.2020 р. (1 день)

(Наказ №433/к від 19.11.2020 р.).

Підстава: обмін досвідом.

Науково - просвітницький відділ

Патій Мирослава

Зав. науково-просвітницького відділу

Протягом карантинного періоду (з 27.03 по 11.05.2020р.) діяльність відділу була зосереджена на: поповнення фото- та відео-матеріалів, підтримання зв'язків із громадськістю, поширення інформації про життя зоопарку в період ізоляції, висвітлення в соц. мережах благодійних

надходжень від пересічних громадян та подяка за їхню допомогу та небайдужість. Завдяки деякому спаду захворюваності та послаблення карантину, 12 травня зоопарк відновив свою роботу, але ситуація до кінця року залишалась доволі напруженою.

Загалом, протягом року науково – просвітницький відділ працював над такими напрямками:

- 1) здійснення систематичного викладу цікавої та змістовної інформації на офіційному сайті установи, соціальній мережі «Facebook» та «Instagram».
- 2) проведення акцій для культурного відпочинку та дозвілля населення;
- 3) розробка поліграфічної продукції для залучення більшої кількості відвідувачів;
- 4) підтримання співпраці із засобами масової інформації для популяризації зоопарку;
- 5) організація показових годівель та збагачення середовища для тварин;

- 6) організація показових годівель та збагачення середовища для тварин;
- 7) поповнення архіву зоопарку фото- та відео- матеріалами;
- 8) поширення інформації та заохочення до участі суспільства в програмі опікунства тварин зоопарку.

Тематичні заходи та акції

Масові заходи та святкові дійства, які кожного року проводяться у зоопарку, викликають неабияке зацікавлення та активну участь гостей та мешканців міста. Побувавши на них, можна дізнатись багато цікавих фактів про світ живої природи, душевно відпочити та отримати масу гарних вражень. Їх мета – популяризувати зоопарк, як природоохоронну установу та приваблювати нових відвідувачів.

На початку січня разом з інспекторами ювенальної превенції проведено захід організації масового дозвілля школярів. В лютому - березні було організовано дві святкові акції – до Дня Св. Валентина та міжнародного жіночого дня.

У зв'язку із Covid-19 та карантинними обмеженнями у 2020 році із запланованих 19 було проведено лише дійство – «Резиденція Святого Миколая в зоопарку». Діти у супроводі дорослих брали участь у святі – екскурсія, рухливі ігри та забави з казковим героєм, подарунки від Миколая, а також відвідування екзотаріуму. Свято було сповнене дитячими посмішками, позитивом, піднесеним настроєм та сяючими оцентами!

Також протягом року проводилась робота з тваринами - здійснено збагачення середовища для таких видів: тапіра рівнинного, альпак, капібар, мангобеїв червоноголових, макак японських, мартішок зелених, павіанів гамадрилів, капуцинів.

Діяльність гуртка юних натуралістів

Майже три роки на теренах зоопарку для дітей підліткового та юнацького віку діє гурток. Він спрямований на виховання екологічно свідомих особистостей, ознайомлення юннатів із представниками флори і фауни різноманітних континентів, дослідження взаємовідносин тваринного і рослинного світів, формує правильний погляд на взаємовідносини людини і природи. Адже закладені в дитинстві уявлення про важливість зберігати природу, не дозволять дорослій людині в майбутньому завдати їй шкоди.

На жаль, вплив пандемії не дозволив учасникам відвідувати гурток. Але ми плануємо в 2021 році відновити роботу гуртка, що дозволить юннатам повернутися до звичного режиму занять!

Екскурсії

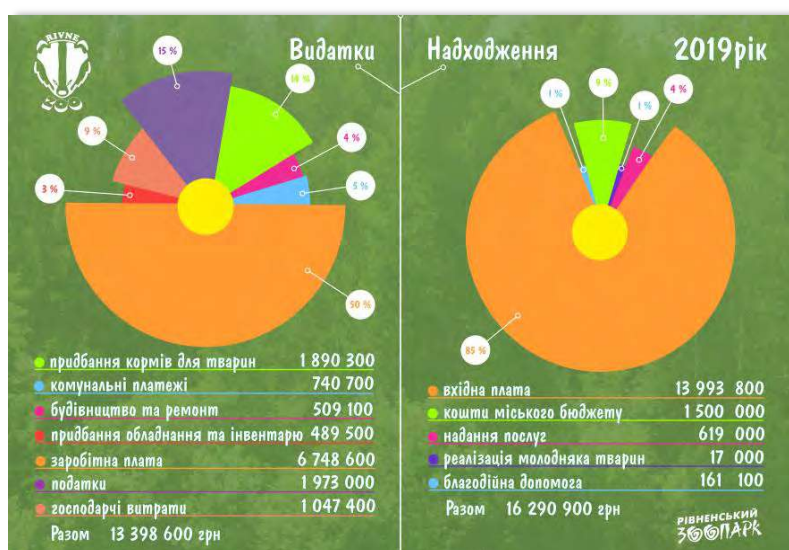
Екскурсійна діяльність належить до одного із основних напрямків діяльності зоопарку. Ознайомлювальні, тематичні екскурсії цікавлять найрізноманітніші вікові категорії населення (від молодших школярів - до представників старшого пенсійного віку).

Екскурсії є однією із найбільш вдалих форм організації культурного дозвілля. Вони покликані відкрити для відвідувачів багатогранний світ флори і фауни, розширити світогляд різними цікавинками про життя тварин, здатні подарувати безліч приємних вражень, виховувати почуття любові та відповідальності до усього живого на Землі.

Гості зоопарку мають можливість замовити послуги екскурсовода для кращого уявлення та глибшого ознайомлення з цікавим тваринним світом.

В 2020 році екскурсії в зоопарку не проводились, через обмеження, спричинені коронавірусом.

Поліграфія

Поліграфічна продукція представляє Рівненський зоопарк, як науково – освітню установу, поширюючи своїм вмістом інформацію про його функціонування та сфери діяльності. На початку 2020 р. надруковано та встановлено щорічний

стенд «Надходження та видатки». Він містить інформацію про результати фінансових операцій закладу за пройдений рік.

З розважально – пізнавальною метою було розроблено та надруковано стенд «Одомашнені тварини», який розмістили на експозиції «Бабусине повір'я».

Для комфортного перебування відвідувачів на території зоопарку було оновлено 57 інформаційних табличок.

Протягом року для господарських та просвітницьких потреб друкувалась різнопланова продукція: річні звіти, відомості на видачу кормів, вхідні запрошення на відвідування експозиції зоопарку та екзотаріуму, футболки з логотипом для працівників зоопарку тощо.

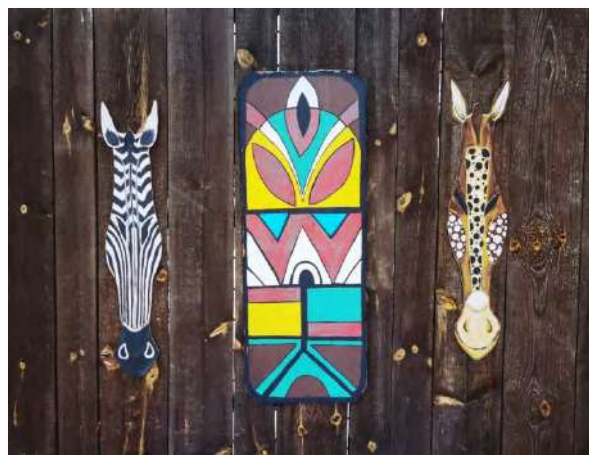

Художньо-естетичне оформлення

Протягом року задіяно чимало оновлень в декоруванні та оздобленні приміщень вольєрів, експозиційній зоні зоопарку та залів екзотаріуму, щоб надати їм особливого, індивідуального стилю.

Використання декоративних елементів придало неповторний колорит експозиціям Рівненського зоопарку – художні стенди, африканські маски із зображенням тварин, використання стилістичних орнаментів у настінних розписах, прикрашення дитячих розважальних атракціонів тощо. Завдяки новоствореним художнім композиціям інтер'єрне оформлення Рівненського зоопарку отримало чимало нових, яскравих акцентів.

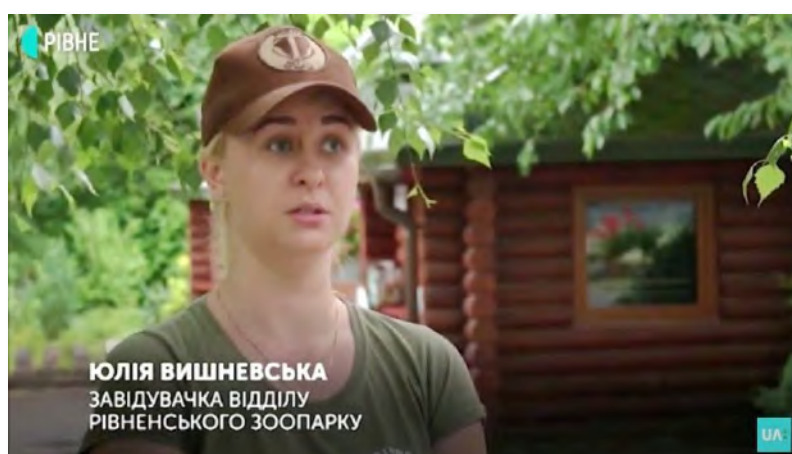
Робота з засобами масової інформації

Комунікація із засобами масової інформації є важливою частиною у формуванні позитивного іміджу Рівненського зоопарку, як науково-просвітницького центру екологічного спрямування.

Адже, активна співпраця з представниками преси це додаткова можливість популяризації установи.

Працівники зоопарку звертаються до мас медіа по допомогу для висвітлення екологічних проблем охорони довкілля. Побудова ефективних відносин з журналістами заснована на точному та ґрунтовному викладі матеріалів, доступності перевіреної інформації.

Репортери місцевих та регіональних телеканалів періодично демонструють свіжі новини та цікаві події з життя зоопарку. В 2020 році увагу ЗМІ привертали проблеми пост-карантинного відновлення роботи зоопарку,

питання появи нових тварин, побудова вольєрів та примноження потомства у мешканців зоопарку.

Опікунство

В 2015 році Рівненський зоопарк започаткував програму опіки над тваринами. Вона дає змогу усім бажаючим долучитися до творення добрих справ. Її мета – істотно поліпшити та збагатити умови існування для мешканців зоопарку, опікуни натомість мають гарну нагоду виявити свою любов і турботу про «братів наших менших» та відчувати себе частинкою життя зоопарку.

Програма опіки пропагує ідею збереження тваринного світу шляхом надання фінансової допомоги будь-якій з тварин, що знаходяться в колекції Рівненського зоопарку. Опікуни дуже важливі у житті зоопарку і необхідні для самих тварин, адже саме за їхньої безпосередньої підтримки й сприяння заклад отримує більше можливостей забезпечити вихованців усім необхідним, покращити умови утримання, якості

харчування та ветеринарного обслуговування.

Опіка над тваринами здійснюється шляхом надання безповоротної фінансової допомоги конкретній тварині на підставі Договору. Вартість внеску опікуна ґрунтується на вартості добового раціону конкретного виду тварин. Перелік тварин, які чекають ще не мають опікуна вказано на сайті Рівненського зоопарку: www.zoopark.rv.ua (розділ: «Проекти»_«Тварини для опіки»). Зі свого боку, Рівненський зоопарк займається висвітленням даної доброї справи на власному сайті та у соц. мережах, що є відмінним PR-ходом у просуванні й піднятті іміджу для фізичних і юридичних осіб.

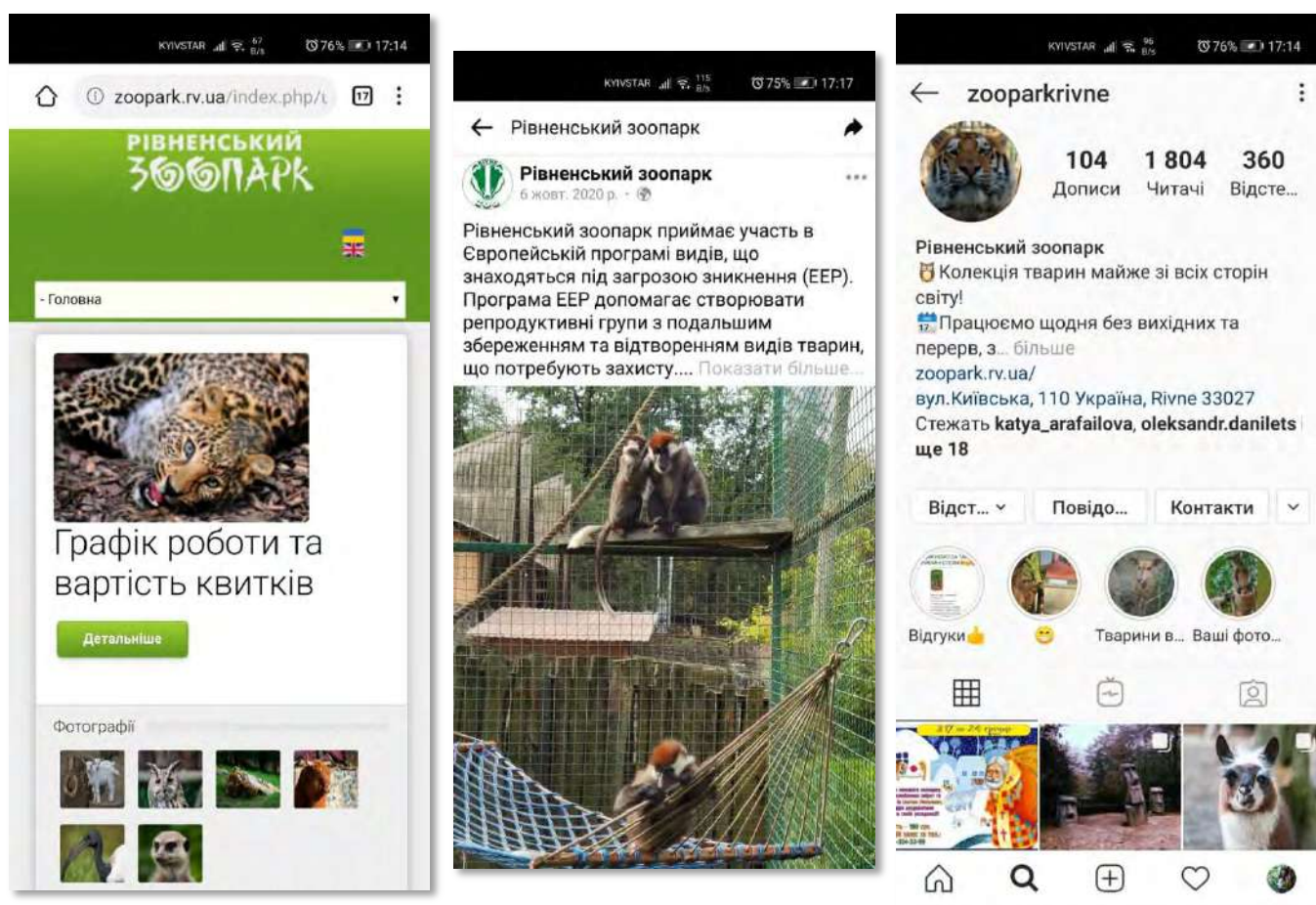

У 2020 році в програмі опікунства взяли участь 9 фізичних та 6 юридичних осіб. Тварини, які знайшли своїх опікунів: какаду білочубий, орлан-білохвіст, пугач, дикобраз чіпкохвостий, крилан нільський, кінкажу, леопард амурський, ватуссі, вівця карликова, капібара, сурікати, папути монахи (каліта), олені благородні, павіани гамадрили, павіани анубіси, саймірі звичайні, журавлі вінценосні, лемури варі, рисі європейські, сервали, капуцини бурі.

Зоопарк в мережі

Інформаційний супровід життєдіяльності Рівненського зоопарку висвітлено на офіційному сайті, соціальних мережах FB та Instagram:

www.zoopark.rv.ua www.facebook.com/Rivnezoo www.instagram.com/zooparkrivne

На цих електронних ресурсах можна знайти анонси запланованих тематичних заходів, новини про різноманітні події, цікаві пропозиції та акції для відвідувачів, тематичні конкурси, фото й відеоматеріали про мешканців зоопарку, фотозвіти проведених свят тощо.

Використання іміджевих публікацій в соціальних мережах допомагає збільшити популяризацію Рівненського зоопарку серед населення, зацікавивши нових підписників та підвищити рівень природничих знань про довкілля. Аудиторія користувачів соц. мереж активно реагує на новини з життя зоопарку, пости з актуальними природознавчими темами, яскравими сезонними фотосесіями тварин.

Mischuk Galina ★ рекомендує Рівненський зоопарк.
11 вересня · 🌐

В гостях у зодіакального родича 😊
Для повноти «родини» тільки дракончика ще Рівненський зоопарк залишилось придбати 😊. І судячи з того, які ентузіасти своєї справи працюють, це можливо!) поки що ж для мене найхаризматичнішим залишився цей персонаж 😊 Реально вибуховий характер! - перевірено))))
Не думала, що похід в зоопарк і в дорослих може викликати дитячі емоції), дуже рада, що моя рідна малявочка запланувала мені таку прогулянку 🥰 дякую, Viktoriia Mishchuk ❤️

Оля Підгородецька разом з Вячеславом Подгородецким і Zymoglyadov Yuri.
1 д · 🌐

Рівненський зоопарк, дякуємо.
Стільки нових та цікавих локацій.
Кайфанули)

Цікаве викладення інформації дописів, підкріплене різнобарвним візуальним контентом стимулює людей активно поширювати матеріал серед своїх друзів та знайомих, що допомагає примножувати кількість нових користувачів, що долучаються до зоопарку в мережах.

Кількість підписників Рівненського зоопарку продовжує зростати, і становить 7,1 тис. осіб (в порівнянні з попереднім роком – 5,6 тис.); число людей, що відреагували на публікації в соц. мережах складає 6,2 тис. осіб, а також – 5,3 тис. людей побували в Рівненському зоопарку, відмітили себе на сторінці та додали фото з відвідувань. Статистичні дані свідчать, що сторінка Рівненського зоопарку розвивається, її відвідуваність людьми збільшилась, подана інформація викликає активний відгук та взаємодію.

Наші читачі жваво коментують новини, якими ми ділимося, підтримують, пропонують поради та різноманітні ідеї, які б сприяли вдосконаленню й розвитку зоопарку, залишають свої відгуки і враження про відвідування та надихають нас працювати ще з більшим завзяттям на благо зоопарку!

Tetyana Odynokova зараз тут: Ровенський зоопарк.

29 липня · Rivne · 🌐

Я и подумать не могла, что однажды нас с мужем впечатлит зоопарк в Украине (у нас в списке любимых были зоопарки в Познани, Вроцлаве и Берлине).

А тут решили посетить Ровенский зоопарк (спасибо друзьям, которые нам его посоветовали). Должна сказать, что мы были приятно удивлены. Территория у него совсем небольшая – всего 13,5 га, но очень продуманная и уютная. Последнее касается всего: и условий для животных, и парковой территории с зонами отдыха и обзорными площадками.

А еще парк разбит на тематические зоны, среди которых очень выделяется «Бабусине подвір'я», сделанное в украинском стиле. Вот эта зона впечатлила больше всего. Must have для посещения 😊

Можно много чего еще написать, но фотографии лучше слов передадут атмосферу и красоту того места.

Науково-дослідна робота

Тема: «Тренінг тварин в зоопарку. Мета, принципи та методи тренінгу.»

Виконавець: Оліферук І.Є., Арафаїлова К.Д.

Хід роботи: В 2020 році була продовжена робота з тренінгу тварин, тривають сеанси з мангобеями червоноголовими (*Cercopithecus torquatus torquatus*), антилопами Ньяла (*Tragelaphus angasii*), капібарами (*Hydrochoerus hydrochaeris*), тапіром рівнинним (*Tapirus terrestris*). Розпочали працювати з самцем зебри Чапмана (*Equus burchelli chapmani*). Ознайомлення та опрацювання матеріалів,

проведення консультацій з спеціалістами інших зоопарків, які займаються тренінгом з тваринами.

Тема: «Зменшення проявів стереотипної поведінки у різних видів тварин. Методи і засоби для збагачення середовища мешкання тварин в умовах неволі».

Виконавці: Оліферук І.Є., Дячук О.В., Арафаїлова К.Д., Шутова Ю.М.

Хід роботи: Триває збір та аналіз публікацій по даній темі, проведення спостережень за тваринами, виявлення відхилень в поведінці, розроблення та впровадження методів збагачення середовища, накопичення та аналіз результатів спостережень, підготовка фото та відеоматеріалів.

Тема: «Утримання та розмноження в умовах неволі пугачів (*Bubo bubo*)».

Виконавець: Гламазда В.В.

Хід роботи: Продовжена робота, що була розпочата в 2016 році, коли була зформована пара птахів репродуктивного віку.

Тривають спостереження за поведінкою птахів в гніздовий період,

в період підготовки до розмноження та вигодовування потомства. Результати проведеної роботи фіксуються в журнал, проводиться аналіз та систематизація даних.

Тема: «Утримання та розмноження в умовах неволі ібісів священних (*Threskiornis aethiopicus*).»

Виконавець: Гламазда В.В.

Хід роботи: Проведення спостережень за групою ібісів священних. Триває збір та систематизація даних.

Тема: «Утримання в умовах неволі приматів Нового світу родини Ігрункових (*Callitrichidae*). Технології годівлі, кліматичні режими.»

Виконавці: Оліферук І.Є., Шутова Ю.М.

Хід роботи: Триває спостереження за поведінкою, станом тварин в умовах зоопарку, проводиться аналіз. Продовжується збір матеріалів по утриманню різних видів родини в інших зоологічних колекціях та аналіз спеціальної літератури, публікацій.

Тема: «Утримання та розведення в умовах неволі лемурів котячих (*Lemur catta*).»

Виконавці: Шутова Ю.М., Оліферук І.Є.

Хід роботи: Продовжена робота з групою лемурів котячих (*Lemur catta*) - ведуться необхідні спостереження, записи в зоотехнічний журнал. Триває систематизація та аналіз результатів спостережень за зміною поведінки тварин в групі в різні періоди року.

Тема: «Утримання та розведення в умовах неволі кінкажу (*Potos flavus*).»

Виконавець: Вишневська Ю.П.

Хід роботи: Проведення спостережень за групою кінкажу (*Potos flavus*), аналіз отримання потомства, вибір оптимального раціону годівлі та умов утримання.

Тема: «Використання препарату ПДЕ (плацента денатурована емульгована) для ветеринарних потреб зоопарку. Застосування та способи використання.»

Виконавець: Кривуша М.П.

Хід роботи: Подальша робота з препаратом, аналіз та систематизація результатів.

Оліферук Ірина
Заст. директора по зооветчастині

Комплектація колекції

На початку 2020 року був складений План колекції тварин Рівненського зоопарку, в якому було зазначено види тварин, що утримуються на даний час, види, які планується ввести в колекцію в найближчий час, описані обґрунтування та перспективи утримання.

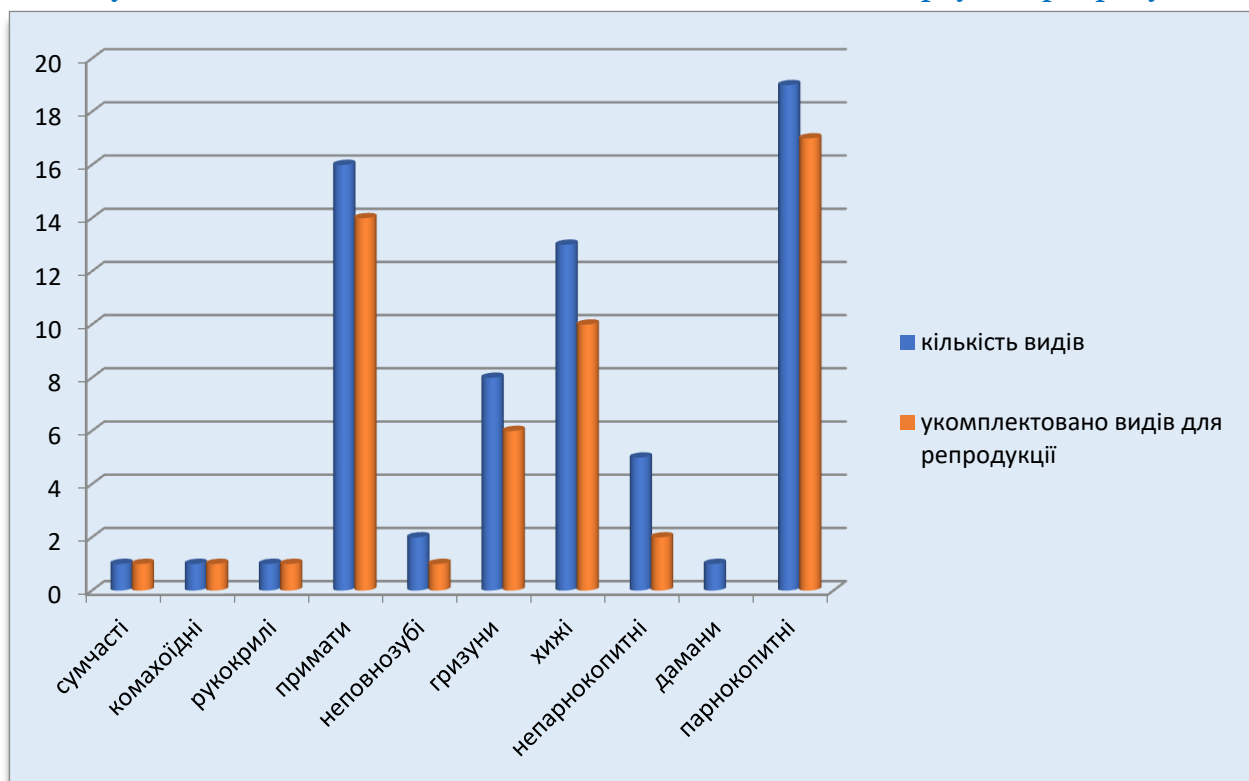
Згідно рекомендацій координаторів Європейських програм видів, що знаходяться під загрозою зникнення (European Endangered species programme (EEP)), в 2020 році в колекцію Рівненського зоопарку поступили:

- 0/1 мангабея червоноголового (*Cercocebus torquatus*) – з Зоологічного парку м.Вроцлав (Польща);
- 2/0 тамарина імператорського (*Saguinus imperator*) – з Зоологічного парку м.Глубока над Влтавою (Чеська Республіка).

Для розширення експозиції зоопарку, колекція поповнилася такими видами: 1/1 каракал (*Felis caracal*), 0/6 галагаз (*Tadorna tadorna*), 1/2 пава звичайна (альбінос) (*Pavo cristatus var.alba*).

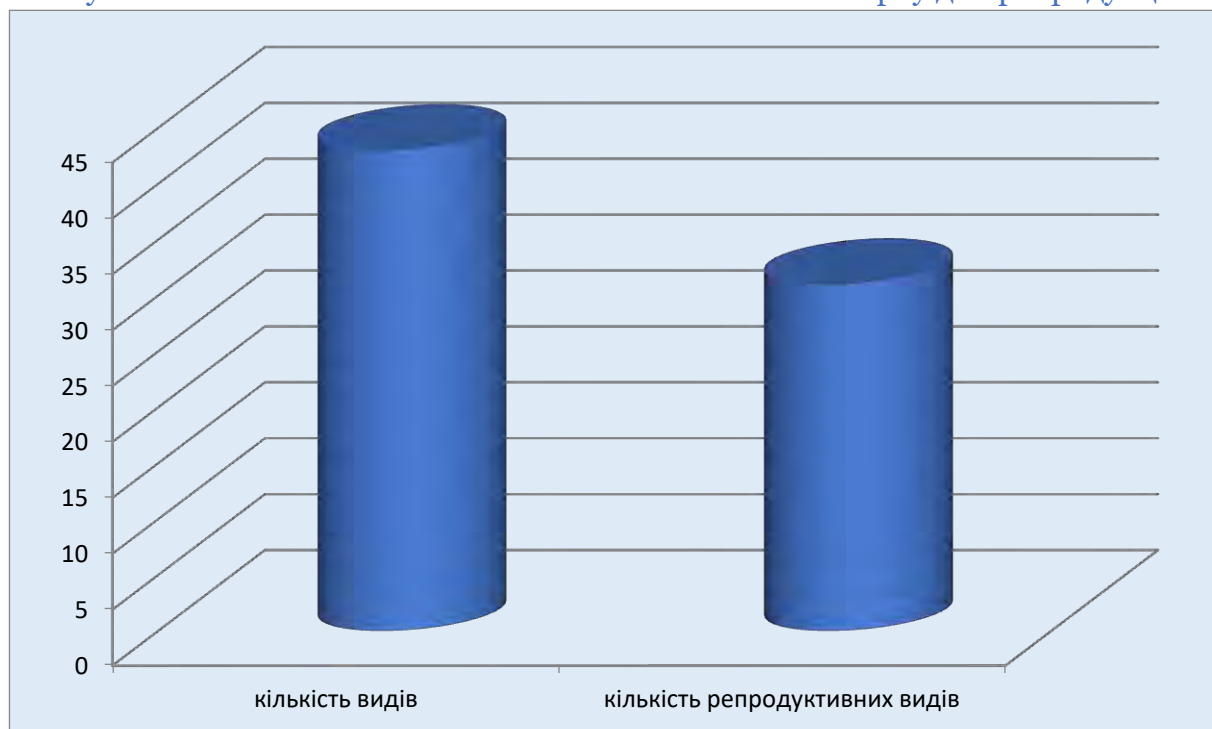
З метою формування репродуктивних груп тварин, були придбані: 1/0 гусак курячий (*Cereopsis novaehollandiae*), 1/0 варі чорно-білий (*Varecia variegata*), 1/0 леопард амурський (*Panthera pardus orientalis*), 0/1 верблюд двогорбий (*Camelus bactrianus*), 0/1 коза валлійська (*Capra hircus*).

Рисунок 1. Укомплектованість ссавців Рівненського зоопарку для репродукції.

Триває активна робота по комплектації ссавців з метою створення репродуктивних пар чи груп тварин. Ведуться переговори з зоологічними парками як України, так і європейськими установами, триває активна співпраця з координаторами програм ЕЕР та племінних книг ESB. Великі можливості для цього надає членство в міжнародній інформаційній системі ZIMS (Zoological Information Management System).

Рисунок 2 Укомплектованість птахів Рівненського зоопарку для репродукції.

З 43 видів птахів, що утримуються в зоопарку, 12 видів не укомплектовані для розмноження. Є деякі види, для яких для формування пар необхідно провести визначення статі шляхом ДНК-аналізу або утримуються поодинокі особини, які поступили в зоопарк з природного середовища травмованими для подальшої реабілітації.

В 2020 році значно змінилася колекція рептилій. В зв'язку з визначенням пріоритетних для експозиції видів, з колекції вибули 4 види королівських змії.

Збагачення середовища мешкання тварин

Збагачення середовища мешкання тварин є дуже важливою та невід'ємною частиною процесу догляду за тваринами. Оскільки включає в себе заходи, які покращують психічний стан тварин, попереджають прояви стереотипної поведінки. Зав. зоологічних відділів розробляють плани по проведенню даних міроприємств. В таблиці наведений приклад проведення заходів із збагачення середовища у відділі Кінний двір у жовтні 2020 року.

Вид тварини	понеділок	вівторок	середа	четвер	п'ятниця	субота	неділя
Кінь домашній, поні	розвішена морква		«фарширований» зерном гарбуз			кормові віники у вольєрі	
Гуанако, лама, альпака		кормові віники, розвішені на висоті		купи сухого опалого листя			купи гілок у вольєрі
Капібара	«фарширований» зерном гарбуз	листя салату у воду в басейн		плаваючі колодки у басейні		кормові віники у вольєрі	
Мара патагонська			корм в соломі		кормові віники		
Тапір рівнинний	листя салату у воду в басейн		корм в сіні		фрукти на гілці		кормові віники, розвішені на висоті

Найчастіше використовується кормове та предметне збагачення середовища. Кормове збагачення передбачає подачу кормів для тварин способами, які б стимулювали природну поведінку здобування їжі, її активному пошуку, подовжували час, який тварини витрачають на споживання корму. Наприклад, розвішування кормових віників по вольєрах (копитні тварини, гризуни, примати), розміщення фруктів на гілках, декоративних елементах (папуги, примати), використання живих кормів, таких як комахи, їх личинки, морські свинки, щурі та миші лабораторні, курчата, для годівлі тварин (амфібії, рептилії, хижі тварини, примати). В період спеки приматам, копитним тваринам урізноманітнювали раціон фруктовим льодом.

Предметне збагачення середовища передбачає використання різноманітних предметів, які є безпечними для тварин і позитивним чином впливають на органи чуттів та стимулювання рухової активності. Найчастіше це встановлення у вольєрах різних елементів з дерева для відпочинку, сну, локомоції, схованки (полиці, пеньки, драбинки, гілки, дуплянки, тощо). Для приматів розвішують канати, гамаки. Для копитних тварин розміщують чесалки та підвішують колодки, які вони люблять штовхати та бити. Для догляду за шкірою та пір'ям

облаштовують піщані ванни, купалки та басейни. В спекотну погоду для тварин, які не бояться води, влаштовували «душ» із спеціальних шлангів.

Тренінг тварин

Тренінг тварин в зоопарку проводиться з метою попередження стресів у тварин при проведенні з ними різноманітних маніпуляцій (лікування, зважування, розчистка копит, переведення в інші приміщення чи транспортну клітку, тощо) та для встановлення довірливих стосунків між робітником по догляду та твариною.

Проведення сеансів тренінгу з мангобеями червоноголовими (*Cercopithecus torquatus*) сприяло тому, що вони почали не боятися перегонної клітки, за працівником заходити в зимове приміщення, отримуючи при цьому позитивне підкріплення у вигляді арахісу та сухофруктів. Хоча, з появою нової самки, виникли певні труднощі в проведенні тренінгу, оскільки повинен пройти деякий відрізок часу для встановлення відносин в групі мангобеїв.

Результатом роботи з групою антилоп Ньял (*Tragelaphus angasii*) є той факт, що вони спокійно перейшли з літнього вольєру у віддалене зимове приміщення. При цьому використовувався звук дзвіночка, як команда слідувати за зоокіпером, та позитивне підкріплення у вигляді цукру-

рафінату та родзинок. Оскільки цей звук асоціювався у них лише з позитивними емоціями – отримання смаколика.

Продовжується робота з тапіром рівнинним (*Tapirus terrestris*) та капібарою (*Hydrochaeris hydrochaeris*), де тренінг спрямований на змогу зоокіпера

проведення доторків до тварин, обробку частин тіла, огляд вушних раковин, очей.

В 2020 році розпочали сеанси тренінгу з самцем зебри Чапмана (*Equus burchelli chapmani*), завдяки яким тварина почала спокійно реагувати на дотики до свого тіла щіткою. Це дало змогу оглянути кінцівку, коли тварина почала накульгувати.

Планується подальше проведення тренінгу з різними тваринами, оскільки видно очевидні позитивні результати даної роботи.

Відділ годівлі

Кузьмич Людмила
Зав. відділу годівлі

Годівля тварин зоопарку здійснюється у відповідності з затвердженими раціонами. Раціони розраховані на кожен вид тварин у відповідності до їхніх потреб в поживних речовинах, вітамінах, мікроелементах. Всі

тварини повинні отримувати їжу та воду в достатній кількості. Їжа повинна бути наближена до харчування виду в природних умовах, а чиста питна вода – бути доступною в будь-який час.

Щомісяця до 25 числа завідувачі зоологічних відділів складають кормові відомості, в яких вказується вид тварин, кількість особин, перелік кормів та їх кількість в кілограмах на день. В примітках прописуються деталі годівлі та підготовки кормів. Підписані та затверджені директором кормові відомості передаються у відділ годівлі, який готує щоденні відомості видачі кормів для всіх зоологічних відділів і подає їх у відділ складського господарства.

Відділ годівлі, згідно відомостей видачі кормів, 1 раз на тиждень отримує зі складу необхідні корма по внутрішнім накладним. Працівники відділу годівлі займаються підготовкою кормів до згодовування і видають їх у відповідні відділи під підпис. В зв'язку з невеликим штатом працівників відділу годівлі, вони займаються лише підготовкою до згодовування овочів (очистка, миття,

зважування, подрібнення) для відділів копитних, Кінний двір, Віварію та домашніх тварин, птахів.

Всі підготовлені для годівлі тварин корма повинні бути в чистій тарі та розвозяться у відділі спеціальним автомобілем. Тара, в якій розвозяться корма, щодня миється, 1 раз на тиждень дезінфікується. Щоденно після закінчення роботи у всіх приміщеннях, де готуються корма для тварин, проводиться вологе прибирання з використанням дез. розчину.

Всі продукти для годівлі тварин повинні бути відповідної якості (що підтверджується сертифікатом якості постачальника), не допускається згодовування тваринам продуктів з гниллям, пліснявою і т.д.

Протягом 2020 року для годівлі тварин Рівненського зоопарку використовували близько 100 найменувань кормів. Витрата кормів відображена в таблиці 1.

Витрата кормів на годівлю тварин Рівненського зоопарку

Вид корму	Витрачено кормів за 2020 рік, кг
м'ясо	16982,61
субпродукти	981,60
риба	1764,45
консервованій корм для котів	255,20
консервованій корм для собак	126,48
м'ясо птиці, кролів	3373,54
мотиль	17,00
гамарус	17,00
креветка	85,81
гранульований корм для риб	28,00
молочна суміш	4,60
сир	180,42
актімелъ	5,75
йогурт	312,32
морква	29730,00
картопля	19835,00
столовий буряк	21940,00
кормовий буряк	34710,00
гарбуз, кабачок	7862,00
Овочі(перець болгарський, огірок, капуста пекінська, салат листовий)	543,32
фрукти (банан, виноград, ківі, яблука, цитрусові, груша, хурма, абрикос, слива, персик, гранат)	2160,71

овес	16804,00
пшениця	1476,00
зерно мелене (товч)	19675,22
кукурудза	1121,00
просо	796,00
соняшник	682,00
насіння льону	10,2
крупа перлова	800,00
горох	675,00
крупа пшенична	275,00
крупа вівсяна	700,00
крупа кукурудзяна	280,00
пшоно	525,00
крупа ячмінна	75,00
Мюслі лайт	1000,00
Мюслі стандарт	200,00
комбікорм для лабораторних тварин	140,00
комбікорм для папуг	102,00
комбікорм для ВРХ	100,00
комбікорм для кролів	550,25
Корм для котів(сухий)	24,00
сік фруктовий	100,20
сік - желе	8,91
варення	4,04
мед	0,34
сіль - лизунець	300,00
арахіс	33,00
сухофрукти	50,00
сіно	93777,00
зелена маса	49647,00
віники кормові	4260 шт

Традиційно, протягом 2020 року, для годівлі тварин використовували продукти, які надходили з супермаркетів міста (дані в таблицю не включені). Це різноманітні фрукти, овочі, крупи, яйця, молочна та м'ясна продукція, риба, морепродукти, хліб, термін придатності яких підходив до закінчення. Після належної підготовки, такі продукти допускалися для годівлі тварин зоопарку.

Найширший спектр кормів використовується для годівлі приматів: різноманітні фрукти, ягоди, овочі, зелень, м'ясо, риба, крупи, сир, йогурт,

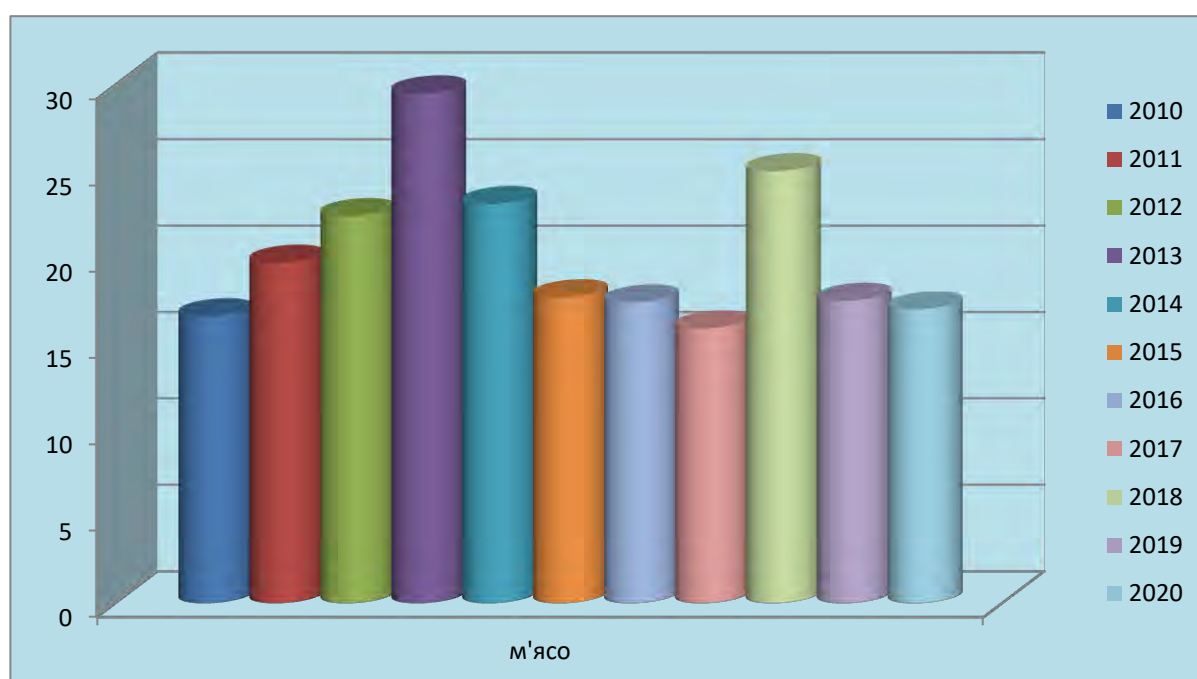
яйця, горіхи, сухофрукти, мед. Крім того, специфічні корма такі, як гуарова камідь, сироп шипшини, фруктові соки, комахи та їх личинки. В літній період - трава, квіти, цвіт акації, гілки дерев з листям, взимку – гідропонна зелень, хвоя та кормові віники. Крупи даються у вигляді каш – 2 рази на тиждень (1 раз з м'ясом, 1 раз – з фруктами). Годівля приматів відбувається 2 рази на день, а представників родини ігрункових – 3 рази на день.

Для годівлі хижих тварин використовується м'ясо (яловичина, телятина, курятина, кролятина), субпродукти (печінка, серце), риба, яйця, молочна продукція, фрукти. Годівля хижих тварин відбувається 1

раз на день. Один раз на тиждень (четвер) – напівголодний день, коли даються субпродукти, живі корма, яйця, риба, сир; один раз на тиждень (неділя) – голодний день. Голодний день не влаштовується молодняку, ослабленим тваринам або лактуючим самкам.

Рисунок 3 Споживання м'яса яловичини тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2020 роках, тонни

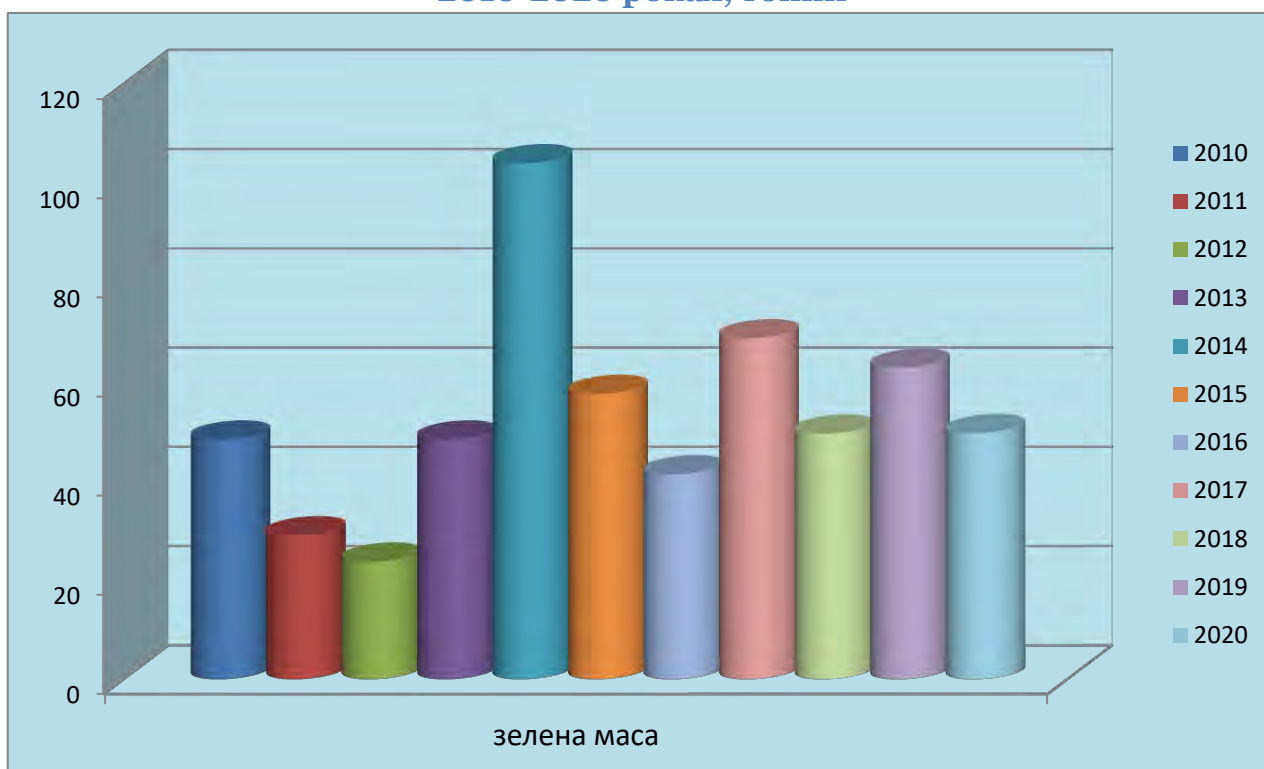

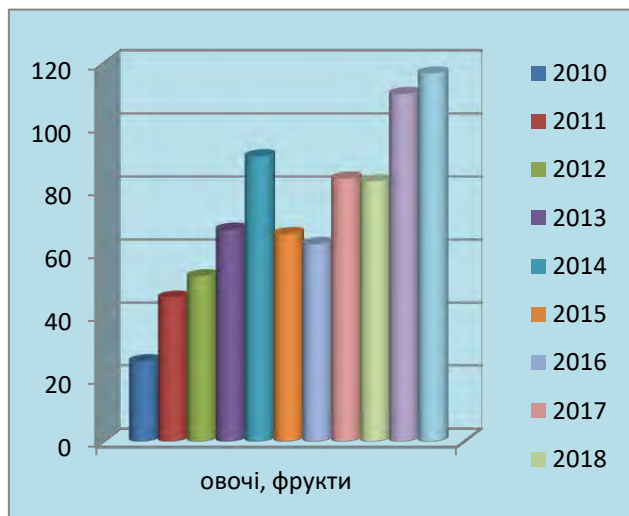
Велике розмаїття птахів, що утримується в Рівненському зоопарку, також передбачає досить широкий спектр кормів як рослинного, так і тваринного походження. В раціон птахів входить різне зерно, крупи, овочі, фрукти, зелень, кормові віники, м'ясо, риба, морепродукти, яйця, сир, живі корма, комахи та їх личинки. Птахів годують 1-2 рази на добу в залежності від виду та сезону року.

Для годівлі копитних тварин, гризунів використовують різноманітні овочі, фрукти, зернові, зелена маса, сіно, кормові віники, гілковий корм. Годівля копитних тварин та гризунів відбувається 2 рази на день. Для копитних тварин вранці дається пів норми сіна чи зеленої маси, мішанка з подрібнених овочів та зерна, а в другій половині дня – ще пів норми сіна чи зеленої маси. Сіль-лизунець знаходиться в годівницях постійно вволю. Для тварин з тропічних регіонів, з метою поповнення організму необхідними їм мінералами, дається сіль-лизунець з мікроелементами. Кілька разів на тиждень замість сіна чи зеленої маси копитним даються кормові віники та гілки дерев. В зв'язку із посушливим літом, зелена маса для годівлі тварин надходила не в достатній кількості, тому в 2020 році використали на 18 т більше сіна, ніж в попередній рік.

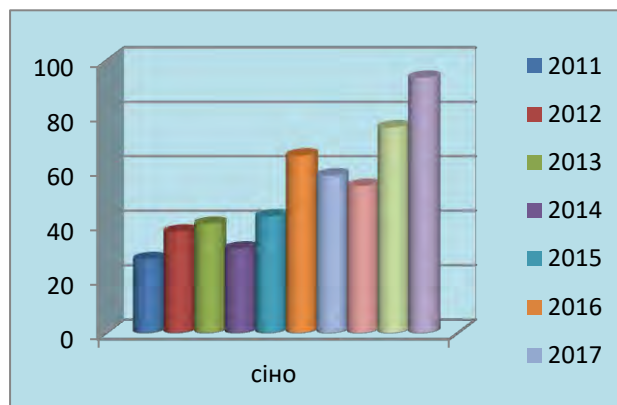
Рисунок 4 Споживання зеленої маси тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2020 роках, тонни

Рисунок 5 Споживання овочів та фруктів тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2020 роках, тонни

Рисунок 6 Споживання сіна тваринами Рівненського зоопарку в 2010-2020 роках, тонни

Дуже важливим елементом в раціонах хижих тварин, приматів, птахів, амфібій, рептилій є використання кормових тварин. У віварії зоопарку з цією метою вирощуються миші та щурі лабораторні, а інсектарій задовольняє потреби в кормових комах та їх личинках (цвіркун банановий, різні види тарганів, великий та малий борошняний хрущак). Згодовування цілих тушок кормових тварин сприяє забезпеченню необхідними поживними речовинами, вітамінами, мікроелементами, покращує діяльність шлунково-кишкового тракту, позитивно впливає на поведінку тварин, пов'язану з інстинктом добування та поїданням їжі.

Відділ хижих тварин

Дячук Олександр
Зав. відділу хижих тварин

Стан колекції

Станом на 01.01.2020 р.
колекція відділу
становить – 13 видів – 61
екземпляр.

Станом на 01.01.2021 р.
колекція відділу
становить – 13 видів – 66
екземплярів.

Годівля тварин

Годівлю у відділі здійснювали згідно затверджених раціонів 1 раз на день. Для годівлі використовували м'ясо (курка, качка, яловичина, кролик), субпродукти, яйця, рибу, морепродукти, овочі та фрукти, а для годівлі дикобразів додатково зерноsumіш.

Протягом 2020 року тваринам даного відділу проводили збагачення природного середовища. Для урізноманітнення харчування, часто тварини отримували живі корми (кролі, курчата, свинки морські, щурі лабораторні).

Розмноження

Протягом 2020 року у відділі отримано приплід від таких видів тварин:

- сервал (*Felis serval*) – 7.5
- нутрія (*Myocastor coypus*) – 0.0.17
- пума (*Felis concolor*) – 2.0
- леопард (*Panthera pardus orientalis*) – 0.0.2, загинуло 0.0.2

Придбання і реалізація. Протягом 2020 року у відділ поступили:

- Каракал (*Felis caracal*) – 1.1
- Леопард (*Panthera pardus orientalis*) – 1.0
- Тигр амурський (*Panthera tigris altaica*) – 0.1

Протягом 2020 року з відділу вибули:

- сервал (*Felis serval*) – 7.4
- пума (*Felis concolor*) – 2.0
- леопард (*Panthera pardus orientalis*) – 0.2
- нутрія (*Myocastor coypus*) – 8

Загибель:

- лев африканський (*Panthera leo*) - 1.0 (розрив сечового міхура)
- єнот полоскун (*Procyon lotor*) – 1.0 (фізіологічна старість)
- носуха (*Nasua nasua*) – 0.1 (розрив легеневої аорти)
- носуха (*Nasua nasua*) – 0.1 (перикардит)
- носуха (*Nasua nasua*) – 0.1 (застій жовчі)

Умови утримання

За звітний період у відділі відбулися такі зміни:

- продовження будівництва зимового приміщення для левів
- реконструкція шиберів у приміщенні носух
- поточний ремонт у вольєрі та будинку сервалів
- заміна декорацій у вольєрі леопардів.

Зоотехнічна робота

У липні місяці у відділ поступило місячне маля леопарда. Вага дитинчати становила 1260. Для вигодовування використовували молочний замінник для вигодовування цуценят Royal Canin. Годівлю здійснювали через кожні 3 години. Обов'язково перед кожною годівлею проводили масаж аногенітальної зони та живота. Для стимуляції шлунково-кишкового тракту в суміш додавали таблетки

лактобіфід, в дозі 1 табл. на день. З 2 місячного віку в раціон поступово вводили печінку курячу, філе курки, яловичину, яйця, сир. З профілактичною метою ввели таблетки canvit biocal plus 1 таблетка в день. Щотижня проводили зважування маляти. Була проведена вакцинація по схемі.

У серпні місяці від приватної особи у відділ поступила самка тигра у віці 3.5 місяців з ознаками рахіту. Після тривалого курсу лікування тварини, було проведено дегельмінтизацію та вакцинацію.

Планування. В планах на 2021 рік такі заходи:

- продовжити будівництво зимового приміщення для левів африканських
- розширення вольєру пум, будівництво маточного приміщення
- будівництво нового вольєру для рисі
- поточний ремонт вольєрів та приміщень
- реконструкція приміщення для тигрів

Відділ приматів

Шутова Юлія
Зав. відділу приматів

Стан колекції

На 01.01.2020 року у відділі утримувалось: 19 видів (88 екземплярів), з них: сумчасті – 1 вид (3 екз.), примати – 15 видів (74 екз.), хижі – 1 вид (5 екз.), даманові – 1 вид (4 екз.), неповнозубі – 1 вид (1 екз.).

Всі зміни в колекції за звітний період показані у нижченаведеній таблиці.

Вид тварин	Народилось	Поступило	Загинуло	Вибуло
Кенгуру рудий (<i>Macropus rufus</i>)	-	-	0/1	
Лемур котячий (<i>Lemur catta</i>)	1/1	-	-	2/1
Лемур варі (<i>Varecia variegata</i>)	-	1/0	-	-
Ігрунка лєвова золотистоголова (<i>Leontopithecus chrysomelas</i>)	0/0/1	-	-	-
Мармозетка карликова (<i>Callithrix pigmaea</i>)	0/0/4	-	0/0/2*	-
Тамарин імператорський (<i>Saguinus imperator</i>)	-	2/0	-	-
Тамарин едіповий (<i>Saguinus oedipus</i>)	-	-	1/1	-
Саймірі (<i>Saimiri sciureus</i>)	1/0	-	1/0*	-
Мангабей червоноголовий (<i>Cercocebus torquatus</i>)	-	0/1	-	-
Павіан гамадріл (<i>Papio hamadryas</i>)	0/0/1	-	-	0/3
Даман капський (<i>Procavia capensis</i>)			1/0	-

*загинули впродовж перших днів життя або мертвонароджені

Видовий склад колекції значних змін не зазнав.

В червні відбувся обмін з зоопарком «Лімпопо», в результаті якого поступив молодий самець лемура варі для формування пари для розмноження і вибув самець котячого лемура.

В липні вибули 3 молоді самки павіана гамадрила згідно договору реалізації.

Ще пара котячих лемурів (приплід 2020 р.) вибула згідно умов договору обміну у жовтні.

В вересні, згідно з угодою, з зоопарку м. Вроцлав була отримана самка мангабея червоноголового.

Наприкінці року поступили 2 молодих самця тамарина імператорського з м. Глубока над Влтавою (Чехія).

За звітний період отримано приплід від 5 видів. Народилось 2 котячих лемура, 1 ігрунка легова золотистоголова, 4 мармозетки карликових (2 загинули впродовж 1-го тижня життя), 1 саймірі звичайний (загинув на 6-й день життя) та 1 павіан гамадріл.

На 01.01.2021 року у відділі утримувалось: 19 видів (87 екземплярів), з них: сумчасті – 1 вид (3 екз.), примати – 15 видів (75 екз.), хижі – 1 вид (5 екз.), даманові – 1 вид (3 екз.), неповнозубі – 1 вид (1 екз.).

Зоотехнічна робота

Проводилась робота по визначанню статі кенгуру рудого, лемурів, мармозеток карликових, ігрунок звичайних. Робота по введенню в групи нових особин, які поступили, проводилась з мангобеями та лемурами варі. Пару мангобеїв спочатку знайомили з молодого самочкою «Дашкою» у зимовому приміщенні, де тварини мали змогу бачити один одного і спілкуватися. Через декілька

днів, почали з'єднувати всіх разом на пів дня від наглядом працівників. Через тиждень, переконавшись, що явної агресивної поведінки тварини один до одного не проявляють, тварин залишили разом і на ніч.

Схожою схемою керувались і при знайомстві самочки лемура варі «Лялі» з молодим самцем, який поступив. В результаті, тварини добре вживаються і конфліктів між ними немає.

У вересні від молодої пари ігрунок левових золотистоголових вперше було отримане потомство. Однак, батьківська поведінка тварин мала деякі особливості. Зазвичай, малюка на собі батьки носять по черзі. В даному випадку самець перші два тижні зовсім не цікавився малюком, а самка була дуже знервована і почала вже через декілька днів після народження скидати і залишати маля самого. Внаслідок цього воно падало на підлогу вольєру. Тому туди постелили товстий шар сіна, а всі оглядові вікна завісили декоративними елементами, щоб зменшити фактор турбування тварин.

Також почали давати чай Нірр для підвищення лактації з заспокійливим ефектом. Всі ці заходи дали позитивний результат і на даний час малюк розвивається нормально.

Протягом року проводилась планова дегельмінтизація усіх тварин

відділу, дезінфекція вольєрів, а також, по потребі, дезінсекція та дератизація. В літній період тваринам регулярно давали свіжі гілки дерев, горіхи, В осінньо-зимовий період тваринам пропонуються кормові віники з листяних порід (береза, верба). Практикується встановлення

у вольєрах хвойних дерев, які надаються у дарунок зоопарку під час новорічних свят, що вносить різноманіття у звичне середовище, а для деяких видів і у раціон (наприклад, лемури поїдають молоді пагони та хвоєю ялини і сосни).

За звітній період проведена заміна декоративних елементів у вуличному вигулі мангобеїв. Вольєр оздоблений дерев'яними помостами, поличками, драбинками, канатами та гамаком.

Для молодої пари лемурів варі побудовано новий вуличний вигул з використанням електропастуха. Він примикає до будинка носух, на верхньому поверсі якого і утримуються ці тварини. Однак, якщо самка належним чином відреагувала на електроогорожу і сприймала як бар'єр, то самець без остраху стрибав на огорожу і в результаті втік за межі вольєру. Його вдалось відловити. Повторна спроба дала такий самий результат. Отже, у літній вигул випускали тільки самку.

Продовжувалась робота з підсилення безпеки утримання середніх та великих приматів, а саме: встановлення дрібної сітки біля замків на дверях і поїлках, де тварини можуть порушити цілісність замків та фіксаторів (японські макаки, капуцини).

Проводились поточні дрібні ремонти інвентарю, елементів декорації, поличок та інш.

Співробітниками відділу побілено декілька приміщень, де тварини утримуються взимку.

Поки не вирішеним залишається питання

реконструкції декорації у вольєрах, де утримуються павіани, а також збільшення площі зимового приміщення для зелених мартішок.

Відділ птахів

Гламазда Віра
Зав. відділу птахів

Стан колекції:

На 01.01.2020р – 40 видів,
244 екземпляри.

На 01.01.2021р – 39 видів ,
262 екземпляри.

Корма і годівля

Всі птахи корма
отримували згідно
кормової відомості. В
осінньо-зимовий період,

коли імунна система птахів може давати збої, потрібно два рази на тиждень давати корм багатий білком не тільки в період кладки, але і для підтримки краси птаха. Для правильного травлення птахів їм необхідно урізноманітнити харчування вітамінами, мінеральними добавками, а влітку різними лікарськими травами. Кормові види комах є в достатній кількості (вони є незамінним кормом , як джерело білку для вирощування молодняку лелек білих, ібісів, фазанів, качок та гусенят).

Умови утримання

(заміна підлоги в африканського страуса, фарбування вольєрів). Для папути (какаду білочубий) побудували новий літній вольєр, а для лелек білих побудували новий зимовий будинок у вольєрі. Це дає можливість у теплі

зимові дні виконувати моціон для лелек. Також провели повноцінний ремонт зимового приміщення для сипух, гусей курячих.

Розмноження

Інформація по розмноженню наведена в таблиці

Назва птахів	К-сть молодняку	Загинуло особин	Залишилось особин	Реалізація особин
Пугач	2	0	2	2
Фазан	3	1	2	0
Лелека білий	4	2	2	0
Хвилястий папуга	8	0	8	0
Папуга монах	15	1	14	0
Ари(пари змішані)	0	0	0	1
Качка мандаринка	6	3	3	8
Огар	12	0	12	10
Казарка канадська	3	0	3	0
Ібіс священний	1	1	0	4

Хочеться зупинити увагу на випадку з папугами монахами. Оскільки цього року була тепла осінь, дві пари папуг монахів зробили кладку. Таке пізнє гніздування спостерігається вперше. Але з настанням нічних приморозків виник ризик загибелі пташенят, тому що вони на крило ще не стали. І було прийняте рішення забрати пташенят на штучне вигодовування. Годували молодих папуг кормом, багатим на вітаміни та мінеральні речовини, що включає в себе варене яйце

(подрібнене), манну крупу або хліб, терту моркву, фрукти, глюконат кальцію. Готову суміш давали папугам по одній десертній ложці на одну особину три рази на день. Звертали увагу на послід, намагались не

допускати перегодовування, це може привести до розвитку різних захворювань.

Падіж

Загинули: лелеки білі (*Ciconia ciconia*) – 6 особин які поступили в зоопарк з приватних рук в дуже пригніченому стані і травмовані, канюк звичайний (*Buteo buteo*) - 2 особини, хвилястий папуга (*Melopsittacus undulatus*) – 16 особин, лебідь шипун (*Cygnus olor*) - 3 особини, фазан золотий (*Chrysolophus pictus*) - 2 особини, папуга монах (*Myiopsitta monachus*) - 4 особини, мандаринка (*Aix galericulata*) – 2 особини, огар (*Tadorna ferruginea*) - 3 особини, гуска сіра (*Anser anser*) - 3 особини, казарка білощока (*Branta leucopsis*) - 1 особина, казарка канадська (*Branta canadensis*) - 1 особина, сипуха

(*Tyto alba*) - 1 особина, яструб (*Accipiter gentilis*) - 1 особина, лунь болотяний (*Circus aeruginosus*) - 1 особина, сова вухата (*Asio otus*) - 1 особина.

Придбання

В 2020 році колекція птахів поповнилась такими видами птахів як гусак курячий (*Cereopsis novachollandiae*) - 1 особина, павич звичайний (*Pavo cristatus*) - 3 особини, гуси кучеряві (*Anser anser*) - 3 особини, галагаз (*Tadorna tadorna*) - 6 особин, какаду білочубий (*Cacatua alba*) – 2 особини, африканський страус (*Struthio camelus*) - 1 особина.

Ветеринарна робота

Санітарний стан підтримується. Постійно проводиться дезінфекція приміщень та інвентарю, дератизація, дегельмінтизація. В літній період по всіх вольєрах виставлені купалки з пісочно-попільних ванн, ракушняка, крейда, вапно, деревне вугілля. Як і кожного року, фахівцями ветеринарної служби була проведена вакцинація всього поголів'я птахів проти хвороби Ньюкасла і були відібрані зразки проб крові на дослідження.

Відділ копитних

Алла Верстляр
зав. відділу
копитних тварин

Стан колекції тварин

Станом на 01.01.2020 року – 16 видів (71 екземпляр).

Станом на 01.01.2021 року – 15 видів (74 екземпляри).

В 2020 році колекція тварин поповнилася самкою верблюда двогорбого (*Camelus bactrianus*), самкою худоби шотландської (*Bos taurus taurus*). У відділ «Кінний двір» була переведена група пекарі ошийникових (*Tayassu tajacu*), в зв'язку із створенням нової експозиції для цих тварин.

Годівля тварин

Годівля тварин проводиться два рази на день, згідно кормової відомості відділу копитних тварин, яка складається кожного місяця, на кожен вид тварин індивідуально. При розробці кормової відомості враховувалися наступні фактори:

- Сезон року (весняно-літній, осінньо-зимовий);
- Надходження кормів на склад;
- Біологічні особливості виду;
- Фізичний стан тварин;
- Вік;
- Смакові переваги.

Годівля тварин у 2020 році була задовільною. Всі основні корма, зокрема: зерно мелене, овес, сіно, зелена маса, овочі, кормові віники, тварини отримували в повному обсязі. Гілковим кормом тварини були забезпечені.

Постійно проводиться спостереження за ступенем вгодованості та фізичним станом тварин, коригується дієта, наприклад, помітивши неправильне розростання копит у зебр Чапмана (*Equus quagga chapmani*), замінили овес на мюслі Лайт, з метою попередження такого захворювання, як ламініт, яке виникає при надлишку в раціоні концентрованих кормів.

Співробітники відділу постійно спостерігали за станом тварин, турбувалися про зниження рівня конкуренції під час годування, при груповому або парному утриманні тварин.

Протягом року тварини мають вільний доступ до солі та питної води. В разі потреби, по рекомендаціям ветеринарної служби, до раціону можуть входити різні біодобавки, вітаміни та мінерали.

У відділі копитних тварин, протягом року, працівниками відділу проводилося збагачення середовища – урізноманітнювали способи подачі кормів, що в свою чергу дозволяло тваринам витратити більше часу на пошук їжі. Кормове збагачення проводиться для зменшення стереотипної поведінки.

Умови утримання тварин

У літній період більшість тварин перебувають у літніх вольєрах. З настанням холодів, тварин переводять до утеплених та підготовлених для зимівлі приміщень, де є обладнання для обігріву та термометри, що дають

змогу контролювати температуру повітря. Вольєри та приміщення де утримують тварин прибирають щоденно, незалежно від пори року. Протягом 2020 року велика увага приділялася покращенню умов утримання тварин. Проводилися поточні ремонти приміщень, будиночків, вольєрів.

До основного вольєру верблюдів було добудовано додатковий металічний вольєр-перегонка, який дає можливість відокремити тварину при потребі та для зручності обслуговування, тим самим збільшили життєвий простір тварин. Аналогічні

вольєри були добудовані гривистим баранам та худобі шотландській.

У будиночках верблюдів, гривистих баранів була зроблена нова дерев'яна підлога та проведено ремонтні роботи.

У літньому вольєрі антилоп Ньял вимостили кам'яну доріжку, по якій гуляють тварини. Тверде покриття сприятиме правильному, рівномірному стиранню копит, не даючи їм надмірно розростатися.

Придбання нового, необхідного для обслуговування, інвентарю проводилося протягом року.

Ветеринарна робота

У звітний період було проведено успішну операцію по видаленню некротичних тканин, що з'явилися в результаті травми, на нозі у самки верблюда двогорбого (*Camelus bactrianus*). дана операція проводилася з залученням кваліфікованих спеціалістів в сфері ветеринарної медицини.

Згідно плану профілактичних заходів проводили дегельмінтизацію всього поголів'я, використовуючи такі препарати: альбендазол, бровадазол, бровальзен. З метою поповнення організму тварин необхідними вітамінами та мінералами в раціон вводили такі препарати, як живина, тетравіт, селен, сірка, біотан. Двічі на рік проводилася вакцинація свиней проти класичної чуми.

По мірі необхідності проводили розчистку та обрізання копит та ратиць у коней, ослів, баранів, корів, зебр.

Лікувальні заходи у відділі були спрямовані на виявлення захворювань у тварин і надання їм необхідної допомоги.

Падіж

За звітний період спостерігалася смертність серед молодняка тварин. Через фізіологічну старість загинули: самець свині в'єтнамської звислочеревої (*Sus scrofa domesticus*), осел домашній (*Equus asinus asinus*).

Через застійні явища в печінці, під час проведення іммобілізації для підрізання копит, загинув самець антилопи Ньяла (*Tragelaphus angasii*).

Розмноження

Протягом звітного року у відділі копитних тварин було отримано приплід від 10 видів тварин:

- Свиня в'єтнамська звислочерева (*Sus scrofa djmesticus*) – 18 ос.
- Баран гривистий (*Ammotragus lervia*) – 7 ос. (не вижило – 7 ос.)
- Як домашній (*Bos mutus var.dom*) -0/1

- Худоба шотландська (*Bos taurus taurus*) – 0/2

- Вівця камерунська (*Ovis aries aries*) – 14 ос. (не вижило – 3 ос.)

- Ньяла (*Tragelaphus angasii*) – 2 ос.

- Батусі (*Bos Taurus macroceros*) – 1ос.

- Гну (*Connochates*) – 1 ос.
- Осел домашній (*Equus asinus asinus*) – 1 ос.
- Олень благородний (*Cervus elaphus*) – 1ос.

Відділ тераріумів та акваріумів

Юлія Вишневська**Зав. відділу тераріумів та акваріумів****Умови утримання**

У поточному році було модернізовано літній басейн для утримання карпів Кої (*Cyprinus carpio haematopterus*) об'ємом у 3000 літрів : був куплений новий потужний насос для води, а також новий компресор (дав змогу подавати більшу кількість кисню у воду) , був замінений зовнішній фільтр (більша кількість синтапону у ньому дала змогу отримати більш чисту воду на довший термін).

Протягом року були здійснені ремонтні роботи у вольєрі кінкажу (*Potos flavus*), їм було додані нові гілки та полиці а також пофарбовано стіни. У вольєрі лінивців двопалих (*Choloerus didactylus*) були відремонтовані декорації для більш зручного пересування. Для тварин «Нічного світу» було встановлено нове світло, яке більш наближене до нічного. Частковий ремонт декорацій проводився для паки (*Cuniculus paca*) та дикобраза чіпкохвостого(*Coendou prehensilis*).

Протягом року проводилася чистка фільтрів експозиційних акваріумів, та в разі потреби, їх ремонт. Кожного тижня проводилася підміна води у акваріумах.

На протязі звітного року було зроблено ремонт у підвальних приміщеннях інсектарію (перефарбовано стіни) та оновлено стелажі для тераріумів, у всіх приміщеннях виконувались дрібні ремонтні

роботи та слідкували за санітарним станом.

Стан колекції

Протягом 2020 р колекція відділу поповнилася такими тваринами:

- Пака (*Cuniculus paca*) 0/1
- Водяна агама (*Physignathus cocincinus*) 0/8
- Шпороносна черепаха (*Geochelone sulcata*) 0/3
- Пака чорний (*Colossoma macropomum*) 0/4
- Карп Кої (*Cyprinus rubrofuscus*) 0/18

Безхребетні

У 2020р. колекція безхребетних змін не зазнала. Велике значення приділялося для збільшення обсягу розведення таких культур: оранжеголовий тарган (*Eublaberus posticus*), лісовий тарган (*Blaberus giganteus*), зофобас (*Zophobas morio*). Для цього було збільшено тераріуми, де вони утримувалися, таргани були розселені по декілька колоній. Для зофобаса (*Zophobas morio*) було виділено, порівняно з минулим роком, на 50% більше площі для вирощення молодого покоління різного віку.

За поточний рік було отримано потомство від усіх видів безхребетних тварин. Годівля тварин проводилась згідно затверджених раціонів - овочі, фрукти, листя ожини, листя салату.

Рептилії

На протязі року колекцію рептилій поповнила група з 8 особин водяних агам (*Physignathus cocincinus*). Їм було збудовано просторий тераріум з водоймою, великою кількістю гілок, по яких вони пересуваються по вольєру, лампами обігріву та ультрафіолетовими лампами.

Велика роль приділялася покращенню умов утримання тварин. По можливості рептилії були розселені по одному, тераріуми були обладнані ультрафіолетовими лампами.

У зимовий вольєр шпороносних черепах (*Geochelone sulcata*) було встановлено ультрафіолетову лампу.

Ссавці

За звітний рік колекція ссавців поповнилася самцем паки (Cuniculus раса), протягом кількох місяців проводилося з'єднання самця та самки - спочатку через щілину в дверях сусідніх вольєрів, а потім у спільному вольєрі під наглядом працівників. Перший час самець агресивно ставився до самки, але з часом вони звикли один до одного.

Протягом року проводилося збагачення середовища утримання, змінювалися раціони годівлі. Проводився ремонт декорацій для зручного пересування тварин. У раціони ссавців протягом року додавалися мінерально-вітамінні суміші для кращого стану здоров'я тварин та вітаміни для кращого стану шерсті.

Розведення

Протягом 2020 року було отримано потомство у кінкажу (*Potos flavus*) (1 ос.), криланів нільських (*Rousettus aegyptiacus*). Спостерігалось спаровування фенеків (*Vulpes zerda*), яке не призвело до запліднення самки, можливо через фізіологічну старість пари. Також спостерігалось спарювання у пари парагвайських анаконд (*Eunectes notaeus*).

Ігуана зелена (*Iguana iguana*) відложила кладку з 20 яєць, але нажаль яйця виявились незаплідненими. Було отримано потомство у африканських карликових їжаків (*Atelerix albiventris*) - 0/7, а також скорпіона (*Heterometrus spinifer*) - 0/8 ос..

Падіж

За звітний період загинули такі тварини:

-Жовта зебрасома (*Zebrasoma flavescens*) 0/1 –травма

-Губан жовтий (*Halichoeres chrysus*) 0/1 - травма

-Губан піжама (*Pseudocheilinus hexataenia*) 0/1- агресія риб

-Риба клоун (*Amphiprion ocellaris*) 0/3 – агресія риб

-Риба єдиноріг (*stephanolepis hispidus*) 0/1-агресія риб

-Каліфорнійська королівська змія (*Lampropeltis zonata*) 0/1 – серцева недостатність.

Морський акваріум

За поточний рік стан морського акваріуму залишився без значних змін. Були проведені планові підміни морської води, внесений препарат на основі корисних штамів бактерій, в кінці року були придбані нові помпи течії на заміну тим, які вийшли з ладу. Баланс основних мікроелементів тримається у нормі, так як немає навантаження морської системи коралами. А ось показники нітратів (NO₃) і фосфатів (PO₄) знаходяться в підвищеному стані, що свідчить про збій в азотному циклі. Тому на наступний рік планується придбати:

1. Помпи течії, які повністю будуть обдувати «живе каміння», яке відіграє важливу роль у фільтрації води в морському акваріумі. Зникнуть застійні зони, де зараз збирається детрит.
2. Корисні штами бактерій, які приймають участь у фільтрації води та азотному циклі.
3. Морська сіль для підміни води в акваріумі, що зменшить навантаження на систему та внесе необхідні мікроелементи.
4. Вирішити проблему з айптазіями (Aiptasia). Одним із дієвих засобів можуть стати Бергії (Berghia), які харчуються цим видом актиній.

Протягом 2020 року з'явилися такі види риб:

-Жовта зебрасома
(*Zebrasoma flavescens*)
0/3

-Риба єдиноріг
(*Stephanolepis hispidus*)
0/2

-Губан піжама
(*Pseudocheilinus hexataenia*) 0/1

Ветеринарна робота

За 2020 рік було проведено такі ветеринарні роботи :

- Дегельментизація тварин «Нічного світу»;
- Лікування грибкових інфекцій у риб;
- Обробка тварин «Нічного світу» від зовнішніх паразитів;
- Лікування змії від ектопаразитів;
- Обріання кігтів та клювів у сухопутних черепах;
- Обрізання нігтів у лінивців двопалих (*Choloerus didactylus*);
- При порушенні процесу линьки у змії застосовувалися водні ванночки з розчином хлорофіліпту.

У разі потреби ветеринарна служба додавала у раціон тварин різні мінерально-вітамінні суміші та надавала необхідну допомогу при лікуванні тварин.

Відділ віварію та домашніх тварин

Лесик Катерина

Зав. відділом «Віварій та домашні тварини»

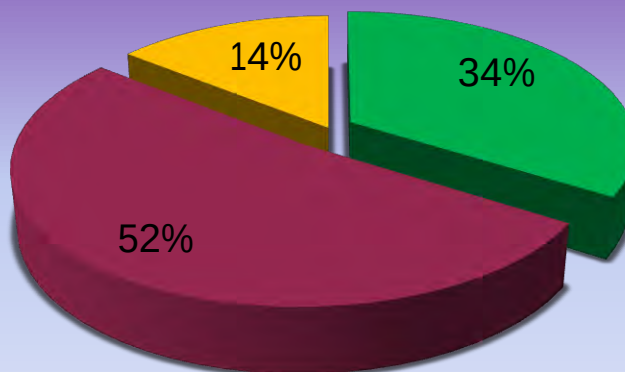
Зоотехнічна робота.

Для годівлі багатьох тварин зоопарку, а також з метою збагатити середовище їхнього існування, ми використовуємо живий корм. До нього відносяться такі лабораторні тварини: щур, миша, кролик, морська свинка. Розведенням,

формуванням сімей та маточного поголів'я цих тварин займається відділ «Віварій та домашні тварини».

Протягом 2020 року було вирощено 3322 особин щурів, що на 169 особин менше, ніж минулого року, 112 особин мишей. Згодовано: 2 особини морських свинок та 1 кролик (кількість згодованих тварин по відділах можна побачити в діаграмі).

Використання мишей лабораторних для годівлі тварин по відділах зоопарку

■ Відділ акваріумів та тераріумів ■ Відділ птахів ■ Відділ приматів

Цієї кількості лабораторних тварин цілком достатньо, щоб задовольнити потребу в годівлі тварин зоопарку.

Крім того, цього року від людей з різних причин до нас у відділ поступило:

1. Шиншили – 3 особини
2. Морські свинки – 18 особин
3. Кролик декоративний – 6 особин
4. Хом'як – 19 особин

Всі ці тварини знаходились на карантинуванні і після цього їх можна було побачити на експозиції «Бабусине подвір'я».

Так, як у нашому відділі знаходяться і домашні тварини, за звітний період ми отримали приплід від таких видів тварин (табл. 1)

Таблиця 1

Вид тварини	Народилось	Загинуло	Мертвонароджені
Вівця домашня (Ovis aries aries)	2/4	-	-
Вівця чотирирога Якоба (Ovis aries aries jakobs)	1/ 3	0/2	0/1
Вівця карликова (Ovis aries aries ouessant)	0/1	-	-

Коза валлійська (<i>Capra hircus</i> domestic walliser)	1/1	1/1	-
Коза карликова (<i>Capra hircus hircus</i>)	5/5	2/1	1/0
Коза домашня (<i>Capra hircus hircus</i>)	3/7	3/0	-

Головною причиною загибелі молодняку є близькоспоріднене схрещення, тобто інбридинг.

Для вирішення цієї проблеми цього року ми поповнили нашу колекцію таким маточним поголів'ям, як:

1. Коза нігерійська карликова 0/ 4 з зоопарку «Лімпопо»
2. Коза валлійська 0/2 з зоопарку «Лімпопо»

Маємо надію навесні отримати здоровий приплід від цих тварин. У наступному році плануємо придбати маточне поголів'я для групи чотирирогих овець.

Метою нашого відділу є не тільки здійснювати збалансовану годівлю, належний догляд, створювати комфортні умови утримання тварин, а й проводити збагачення середовища та тренінг.

Цього року ми проводили різні види збагачень для різних видів тварин. Наприклад, для групи карликових кіз ми збудували так звані «східці». Тварини з великою цікавістю вивчали їх, нюхали, а згодом із задоволенням стрибали по них.

Крім цього у вольєрі ми встановили металеві парасольки, які послужили не тільки для тіні в спекотні дні, а й стали опорою, на яку ми закріплювали найулюбленіший смаколик цих тварин – кормові віники.

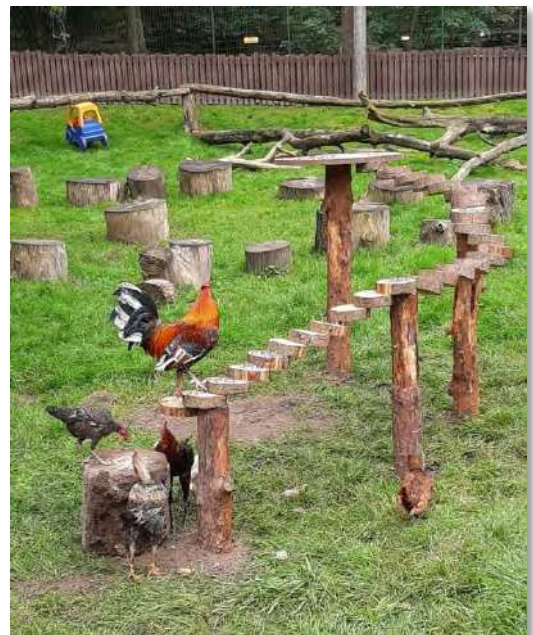
Така конструкція спонукала тварин докласти сил, щоб дістати їжу і, разом з тим, тварини використовували час з користю.

Для збагачення середовища такого виду тварин, як валлійські кози, ми встановили у вольєрі гойдалку – балансир. Спочатку тварини були несміливими та з обережністю ознайомлювалися з новою деталлю, але згодом все ж таки цікавість перемогла і вони із задоволенням використовували гойдалку за призначенням.

Влітку у нас виникла ідея переселити бігових курей у вольєр до карликових кіз, адже він дуже просторий і, в принципі, кози були не проти таких «сусідів». Але тут ми зіштовхнулися з проблемою годівлі цих тварин, кізочки із задоволенням ласували не тільки своєю їжею, але й забирали її в птиці. Тому ми вирішили збудувати для курей площадку для годівлі на тій висоті, куди не змогли б залізти кози.

Протягом року ми періодично проводили збагачення середовищ для гризунів (підвішували корм, вичісували їх, купали у піску, ховали корм в ємкостях і т.д.).

Минулого року у нас була невдала спроба заселення голубів павичевих у відкриту голуб'ятню, яка знаходиться на території «Бабусиного подвір'я». Зробивши певні висновки, цього року ми заселили туди більш стійких до хвороб птахів, а саме 4 ос. миколаївські голуби та 3 ос. голубів породи чайка та провакцинували їх.

Перед випуском з птахами був проведений тренінг, який полягав в наступному: ми помістили голубів по парах в окремі відділи голуб'ятні та прикрили виходи сіткою для того, щоб вони звикали до нового житла. Декілька днів годівлю та напування птахів здійснювали безпосередньо

у голуб'ятні і тільки потім почали тренування на відстань. Протягом 3 днів відкривали сітку на 2 години, щоб голуби могли вилітати і повертатись назад у свій будиночок і годівлю здійснювали вже поза межами голуб'ятні (на дерев'яному підвищенні біля неї). На 4 день було вирішено повністю зняти сітку з виходів, так як птахи чудово зрозуміли, що почуваться в безпеці і мають прямий доступ до їжі та води.

Цього літа протягом тижня ми проводили цикл пізнавальних занять для дітей Рівненського вальфдорського комплексу сімейного садочку «Райце – сад». Метою їхнього візиту було дізнатись ще більше інформації про тварин, їх спосіб життя та біологічні особливості.

Після проведення інструктажу по техніці безпеки, діти допомагали здійснювати

годовлю тварин, ознайомились із раціонами. Також вони спробували себе у ролі зоопіпера і брали участь в прибиранні вольєрів та догляді за тваринами.

Час перебування дітей у нас на відділі співпав з часом стрижки овець, тому вони із задоволенням спостерігали, а найсміливіші навіть брали участь в цьому процесі.

Годівля тварин

Повноцінна годівля тварин можлива лише за наявності в раціонах усіх поживних і біологічно активних речовин в оптимальних кількостях та співвідношеннях. Тому цього року всім тваринам відділу ми додавали до

основних кормів кормову добавку, яка включала в себе: рибне та м'ясо-кісткове борошно, біотан, кормову крейду, кормові дріжджі, сірку і т.д). Крім цього замість звичайної кормової солі ми використовували сіль-лизунець з мікроелементами.

Ветеринарна робота

Для того, щоб тварини відділу були стійкими до тих чи інших захворювань, ми, спільно з вет.фельдшером, проводили щорічні планові профілактичні заходи:

- 1.Вакцинація кролів проти міксоматозу та геморагічної хвороби.
- 2.Вакцинація птахів проти хвороби Ньюкасла.
3. Дегельмінтизація всіх тварин.
- 4.Вітамінізація та додавання до корму кормових добавок.

Для хорошого загального вигляду тварин, а також з лікувальною метою було проведено:

1. Обробка проти ектопаразитів.
2. Підрізання рогів, зубів.
3. Розчистка копит, стрижка.

З метою знищення у середовищі життєдіяльності людини збудників інфекційних хвороб та їхніх переносників періодично проводилась дезінфекція всіх приміщень, кліток та робочого інвентарю, а також дератизація та дезінсекція.

Крім того, було надано допомогу при пологах та штучного вигодовування молодняка, а також працівники відділу надавали допомогу у фіксації тварин при проведенні лікувальних заходів.

Будівництво, ремонт та умови утримання

Для покращення умов утримання наших тварин було проведено такі ремонтні роботи:

1. Вмонтоване пластикове вікно у будиночку карликових кіз. Це дає змогу не тільки збільшити кількість світла всередині, а й допомагає додатково провітрювати приміщення взимку.

2. Добудоване накриття для валлійських кіз, яке захищає їх від протягів і несприятливої погоди.

3. Проведено світло у будинок домашніх овець, а також у сам вольєр було покладено 15 бетонних плит для створення твердого покриття.

4. Працівниками відділу було відремонтовано всі клітки для розведення лабораторних тварин.

5. Періодично власними силами був відремонтований тин, зрізані аварійні дерева та покошена трава.

Крім цього, територія «Бабусине подвір'я» цього року теж зазнала

змін. Насамперед при вході у нас з'явилася красива арка з дерева, на якій висить дошка з назвою даної експозиції.

Так як і було заплановано, облаштували загороджений контактний куточок для дітей. У ньому представлений стіл з лавочками, пензлі та олівці для творчості, великий кошик з дитячими іграшками, розвиваючі ігри та інтерактивний стенд про домашніх тварин.

Крім цього діти можуть не тільки помалювати і погратися там, а й поспілкуватися з тваринами. Адже поблизу знаходиться будиночок для курей і новозбудований будинок для гризунів (кролики, морські свинки).

Окрасою нашого подвір'я стала автентична піч, збудована в українському стилі та розфарбована петриківським розписом. Вона додала атмосферності, колоритності та послужила нам чудовим помічником у приготуванні різних страв.

Відділ «Кінний двір»

Арафаїлова Катерина
Зав. відділом «Кінний
двір»

Вступ

У новому році продовжили роботу з тваринами відділу. Задачею працівників є не лише догляд та годівля підопічних, а й безліч інших цікавих справ, таких як: збагачення середовища, нетипові годівлі, водні процедури, облаштування у вольєрах іграшок та розваг для тварин і т.д.

З працівниками відділу також проводилась постійна робота: регулярні інструктажі з техніки безпеки при роботі з тваринами та пожежної безпеки.

Стан колекції

У 2020 році колекція відділу поповнилась новим видом тварин – пекарі ошийниковий, у кількості 7 ос. Для них був збудований новий просторий вольєр та зимовий будиночок (про це далі по тексті).

Розмноження

За звітний період було отримано потомство у таких видів тварин:

- Гуанако – 2 ос. самки, одна з яких загинула (недорозвинений плід)
- Мара патагонська – 4 ос. невизначеної статі. На протязі року всі загинули

Падіж

Кінь домашній – 1 ос. самка – фізіологічна старість

Умови утримання

У зв'язку з переведенням до відділу нових тварин було розпочато будівництво нового вольєру. Станом на грудень ми маємо новий просторий вольєр з оглядовим майданчиком та великими оглядовими

вікнами. Тваринам у ньому затишно та є достатньо місця для моціону. Враховуючи те, що вольєр знаходиться у лісовій місцевості у ньому багато дерев та кущів. Пекарі дуже люблять рити землю, таким чином облаштовуючи собі спальні місця. Зимовий будиночок великий та оздоблений даховими вікнами для додаткового світла. Поступово привчаємо тварин заходити у нього.

Нових змін зазнав вольєр поні. Його площа значно збільшилась. Виклали майданчик з бетонних блоків, що дуже корисно для копит. Поні мають змогу бігати і по землі і по бетону, що значно

покращило їхній фізичний стан.

Повністю перефарбували та побілили конюшню: стіни, стійла, двері та всі металеві деталі. Це не тільки освіжує загальний вигляд а й виконує роль дезінфекції.

Годівля тварин

Спостерігаючи за станом тварин на протязі року ми помітили стабільно хороший стан. На зиму тварини, які знаходились у закритих приміщеннях, набирали значно менше ваги – відповідно почувалися краще і активніше. Капібари активно поводити себе увесь зимовий період, а тапір значно рідше залежувала кінцівки. Ми зменшили кількість зернових калорійних кормів, при цьому залишивши потрібну для гризунів частину.

Що стосується коней: в осінньо-зимовий період для набору маси та наповнення організму корисними речовинами додали в раціон каші. Перевели на плющений овес + додавали відварений льон (який попередньо варився 2 год.. адже конячий шлунок не може самостійно переварити цілі зерна льону),

періодами додавали живину або вітамінні добавки. Змішували всі інгредієнти – тварини із задоволенням смакували. Звичайно овочі та фрукти (сезонні) також лишилися в раціоні. Як результат – гарний, блискучий, зимовий шар шерсті, хороший апетит, відсутність колюк, тварини мають багато енергії!

Збагачення середовища

На постійній основі проводились різноманітні заходи, пов'язані зі збагаченням середовища мешкання тварин. Був розроблений план та графік проведення збагачень для кожного виду тварин, до виконання якого були залучені всі працівники відділу. З нового - спробували робити тваринам фруктове морозиво. Подрібнені фрукти (до стану каші) заморожували в різних формах і підвішували на дерева, розкладали по вольєру, кидали у воду. Всі тварини виявляли цікавість до нових предметів, принохувались і після цього пробували на смак. Альпаки, капібари, коні, поні, тапір – всі отримували морозиво у спекотний період. У літній період намагалися купати тварин якнайчастіше.

Ветеринарна робота

Протягом року, згідно плану ветеринарно-профілактичних заходів, проводились всі відповідні маніпуляції, як з тваринами, так і в приміщеннях в яких вони утримуються. Регулярно, раз на 2-3 місяця, розчищали копита коней та поні. Завдяки правильному утриманню і хорошій годівлі – проблем з копитами у цих тварин не було. В літній період обробляли тапіра інсектазолом (від комах) та раз на

тиждень оглядали та чистили вушні раковини. Була надана допомога з вигодовуванням молодняку.

Іпотерапія та ЛВІ

В 2020 році ми провели в 4 рази більше занять по іпотерапії, ніж в 2019. Крім дітей, які раніше та на постійній основі відвідували наші заняття, був заключений договір про співпрацю з ГО «Батьків дітей з інвалідністю «Джерело життя» (сmt. Здолбунів)., який передбачав 30 занять, які відвідуватимуть 10 дітей з різними порушеннями здоров'я : сенсомоторна алалія, ДЦП, синдром Дауна, аутизм, затримки мовного розвитку.

Не вистачить слів, щоб описати стан дітей та батьків після занять. Спілкування з тваринами однозначно дарує гарний настрій і позитив (про що відмічали й батьки). На кожну дитину заняття впливають по-різному: хтось засинав прямо на коні, хтось ставав спокійнішим та лагіднішим, хтось навпаки збуджувався та сміявся. Всі ці реакції є нормальними і показують, в якому стані знаходиться та чи інша дитина. Поступово батьки почали відзначати позитивні емоційні, фізичні і психологічні зміни, які також у всіх були різні: хтось краще став тримати спинку та голову, хтось почав вимовляти більше слів (або взагалі вимовляти перші звуки), інші ставали більш зосередженими під час навчальних процесів. Найприємнішим було те, що діти самі хотіли на заняття! Годували, гладили та обіймали коней.

Також були заняття з ЛВІ (лікувальна верхова їзда) – в цьому році більше випадків з асоціальними дітьми (тобто діти які бояться інших людей та дітей, не мають друзів і важко знаходять контакт з однолітками). З такою категорією цікаво працювати та

спостерігати, як, буквально за декілька занять, діти змінюються на очах. Із запалом розповідають про навчання та своє життя, стають активними в школі, знаходять однодумців і т.д.

Впевнено можемо сказати, що заняття з тваринами мають неабияку користь, несуть гарний настрій та покращують фізичний та емоційний стан. В наступному році обов'язково продовжимо заняття.

В загальному, у 2020 році відділ «Кінний двір» заробив 105,080 грн., (з яких 44,000 грн. – іпотерапія)

Нажаль, карантинні обмеження не дозволяли працювати в повному обсязі.

Ветеринарна робота

Кривуша Марія

фельдшер ветеринарної медицини

Протиєпізоотичні та профілактичні заходи

Карантинування

За звітний період в Рівненський зоологічний парк на карантин поступило 137 особин. По завершенню карантину, 78 передані в інші зоопарки або приватні колекції. 59 особин, які поступили на карантин з інших зоопарків, а також від фізичних осіб, по його завершенню, були передані у відповідні відділи Рівненського зоологічного парку. Під час карантинування загинув 1.0 антилопи Ньяла, причиною падежу є стрес тварини під час транспортування.

Перелік тварин, які надійшли з природи та від населення протягом 2020 року.

Таблиця 1

Дата надходження	Вид тварини, вік, стать	Причина надходження	Звідки поступило	Проведені заходи	Доля
05.01.2020	Свинка морська, 8 особин	Без видимих ушкоджень	м. Рівне		Відділ віварій
01.03.2020	Дегу, 1.0	Без видимих ушкоджень	м. Рівне		Відділ віварій
01.03.2020	Лебідь шипун, 2019 р.н.	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
01.06.2020	Канюк	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
20.06.2020	Канюк	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
26.06.2020	Лелека, 2 особини	В одного травма крила	м. Рівне	Накладання силіконового кільця, обробка рани	Відділ птахи

17.07.2020	Лебідь шипун	Без ушкоджень	м. Рівне	Купірування крила	Відділ птахи
29.07.2020	Лелека	Без ушкоджень	м. Рівне	Обробка інсектоакарацидною пудрою	Відділ птахи
11.08.2020	Кріль декоративний	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ віварій
12.08.2020	Лелека	Травма крила	м. Рівне	Накладання силіконового кільця, обробка рани	Відділ птахи
14.08.2020	Лебідь шипун, 2 особини, 2020 р.н.	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
24.08.2020	Лелека	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
24.08.2020	Канюк	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
22.09.2020	Лебідь шипун	Без ушкоджень	с. Бабин		Відділ птахи
25.09.2020	Лелека	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
29.09.2020	Лебідь шипун, 3 роки	Без ушкоджень	с.Обарів		Відділ птахи
02.10.2020	Лебідь шипун	Без ушкоджень	м. Рівне		Відділ птахи
30.11.2020	Яструб перепелятник	Травма крила та ока	м. Рівне		Загинув 01.12.2020

Протиєпізоотичні заходи

Ветеринарна робота проводилась згідно плану профілактично – ветеринарних заходів. Протягом підзвітного періоду серед основного поголів'я тварин проводились такі протиєпізоотичні заходи.

1. Вакцинація тварин проти:

- сибірка - 95 ос.
- Ньюкасла птиці – 675 ос.
- сказ – 129ос.
- герпес вірус – 3 ос.
- кальцивірус – 3 ос.
- панлейкопенія - 3 ос.
- чума м'ясоїдних – 1 ос.
- інфекційний гепатит – 1 ос.
- аденовірусна інфекція – 1 ос.
- парагрип – 1 ос.
- парвовірусна інфекція – 1 ос.
- лептоспіроз – 1 ос.
- ВГХК – 20 ос.
- міксоматоз кролів – 20 ос.
- інфекційний бронхіт птиці – 50 ос.

2. Діагностичні дослідження на:

- ДРХ на бруцельоз (20 проб) – негативні
- серологічне дослідження коней на сап (20 проб) – негативні
- серологічне дослідження птиці на Ньюкасла (50 проб) – негативні;
- серологічне дослідження птиці на грип (50 проб) – негативні;
- серологічне дослідження птиці на орнітоз (50 проб) – негативні;
- копрологічне дослідження на сальмонельоз (15 проб) – негативні.

Згідно плану профілактично – ветеринарних заходів проводили дератизацію складських та підсобних приміщень, вольєрів, будинків, вигулів. Для забезпечення належного санітарного стану протягом підзвітного періоду проводилась дезінфекція вольєрів, приміщень, будинків, кліток, інвентарю, напувалок, годівниць.

Протягом 2020 року у весняно - літній період проводилась дезінсекція складу, віварію, приміщень акваторіуму, у будинку тапіра, нанду, лемурів.

По мірі необхідності здійснювалась дезінсекція спрямована на знищення тарганів, ос.

Протягом 2020 року щоквартально проводилась дегельмінтизація тварин по відділам.

З метою забезпечення організму тварин необхідними вітамінами та мінералами до раціону вводили вітамінно –

мінеральні добавки, використовуючи: дріжджі кормові, сірку кормову, м'ясокісткове борошно, крейду, карсилін, супрадин, фолієву кислоту, чиктонік, біокальційфосфат, живина, аквадетрим, пивні дріжджі, тетравіт, оліговіт, омега нео, ПДЕ, кайод, селен,

кальфостонік, аскорбінову кислоту, сіль – лизунець з мінералами, нейрорубін, риб'ячий жир, кальцій.

Протягом 2020 року по мірі необхідності проводили розчистку та обрізання копит та ратиць для тварин у відділах копитні, кінний двір, віварій та домашні тварини. За підзвітний період по мірі необхідності проводили

підрізання махового пера у птиці, підрізання рогів у овець.

Використання плаценти денатурованої емульгованої в профілактичних та лікувальних цілях в умовах Рівненського зоологічного парку

Таблиця 2

Дата	Вид тварини	К - сть ос.	Доза	Інтервал між ін'єкціями	К-сть ін'єкцій	Спосіб введення	Мета
08.01.2020	Пугач	2	1,5 мл	48 год	10	Кормова тварина	Підвищення статевої та відтворювальної функції
10.01. 2020	Рись європейська	3	1.5 мл	48 год	10	Кормова тварина	Поповнення організму вітамінами та мінералами
10.01. 2020	Сервал	2	1 мл	48 год	10	Кормова тварина	Поповнення організму вітамінами та мінералами
20.01. 2020	Крилан нільський	44	25 мл на групу	48 год	10	3 кормом	Поповнення організму вітамінами та мінералами
20.01. 2020	Кінкажу	5	5 мл на групу	48 год	10	3 кормом	Поповнення організму вітамінами та мінералами
20.01. 2020	Лінивець двопалий	2	2 мл	48 год	10	3 кормом	Поповнення організму вітамінами та мінералами
20.01. 2020	Фенек	2	1 мл	48 год	10	Кормова тварина	Підвищення статевої та відтворювальної функції
27.02. 2020	Страус африканський	0.1	20 мл	24 год	10	Обробка рани	
03.06.2020	Пугач	4	1 мл	48 год	10	Кормова тварина	Поповнення організму вітамінами та мінералами

Лікувальні заходи. Виявлено - 362 хворих тварини, після проведених лікувальних заходів одужало - 283 особини, 55 особин загинуло.

Відомості про захворювання

Таблиця 3

Захворювання	Захворіло	Виліковано	Загинуло
Ектопаразити	46	46	-
Ендопаразити	20	20	-
Мікозні захворювання	2	2	-
Еймеріоз	6	2	4
Некробактеріоз	1	-	1
Демодекозний дерматит	30	15	15
Всього:	105	85	20
ШКТ	83	81	2
Органів дихання	9	6	3
Сечо-статевої системи	7	4	3
Шкірні	20	20	-
Захворювання очей та вух	16	16	-
Акушерські	12	12	-
Захворювання опорно-рухового апарату	22	22	-
Серцево-судинної системи	5	-	5
ЦНС	6	6	-
Травми	36	20	16
Захворювання обміну речовин	35	32	3
Захворювання зубів	3	3	-
Стрес	3	-	3
Всього:	257	222	35
Всього по зоопарку:	362	283	55

Аналізуючи дані таблиці №3, робимо висновок, що серед тварин зоопарку найчастіше трапляються захворювання шлунково-кишкового тракту, на другому місці – травми, на третьому – захворювання пов'язані з обміном речовин.

Аналіз загибелі тварин зоопарку по видах захворювання

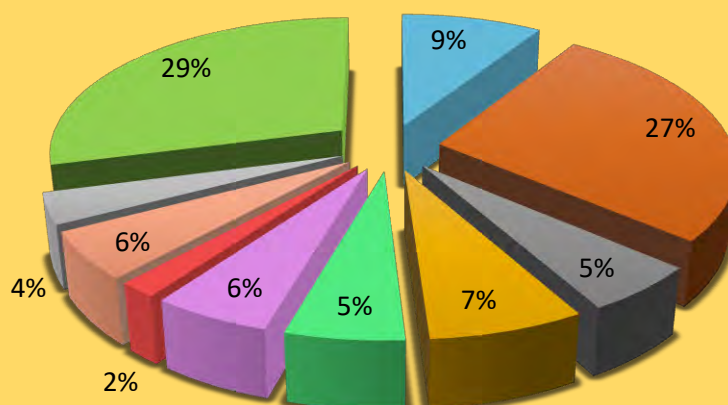
Таблиця № 4

Захворювання	Загинуло	%
Еймеріоз	4	7.2
Некробактеріоз	1	1.8
ШКТ	2	3.6
Органів дихання	3	5.5
Сечо-статевої системи	3	5.5
Демодекозний дерматит	15	27.2
Серцево-судинної системи	5	9.1
Травми	16	29.1
Захворювання обміну речовин	3	5.5
Стрес	3	5.5
Всього по зоопарку	55	100

Аналізуючи дані таблиці №4, робимо висновок, що серед тварин зоопарку найбільший відсоток смертності тварин пов'язаний з травмами та захворюваннями шкіри.

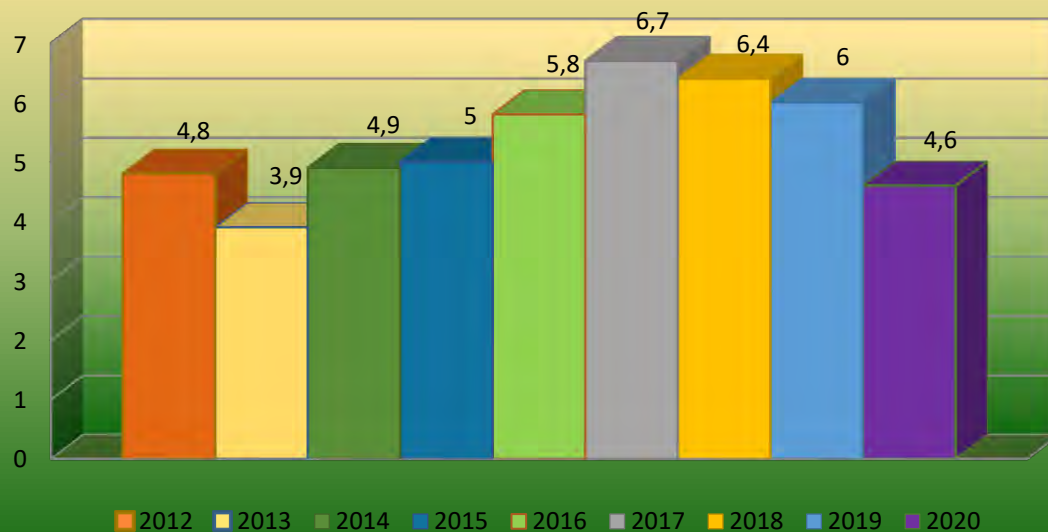

Загибель тварин зоопарку по видах захворювання, %

Серцево - судинної системи	Демодекозний дерматит
Сечо-статевої системи	Еймеріоз
Органів дихання	Захворювання обміну речовин
Некробактеріоз	Стрес
ШКТ	Травми

Показник смертності тварин зоопарку, %

Імобілізація тварин

Таблиця № 5

№	Вид тварини	Кількість	Причина проведення імобілізації
1.	Як домашній	2	Транспортування
2.	Олень шляхетний	1	Транспортування
3.	Антилопа Ньяла	1	Розчистка та обрізання ратиць
4.	Кінь Пржевальського	1	Огляд кінцівок, розчистка та обрізання копит
5.	Верблюд	1	Розчистка і вирізання некротичних тканин
6.	Вівця гривиста	3	Розчистка та обрізання ратиць
7.	Кінь Пржевальського	1	Розчистка та обрізання копит
8.	Зебу	1	Розчистка та обрізання ратиць
9.	Худоба шотландська	2	Розчистка та обрізання ратиць
10.	Вівця гривиста	2	Розчистка та обрізання ратиць
	Всього	15	

Відомості про загиблих тварин

Таблиця 6

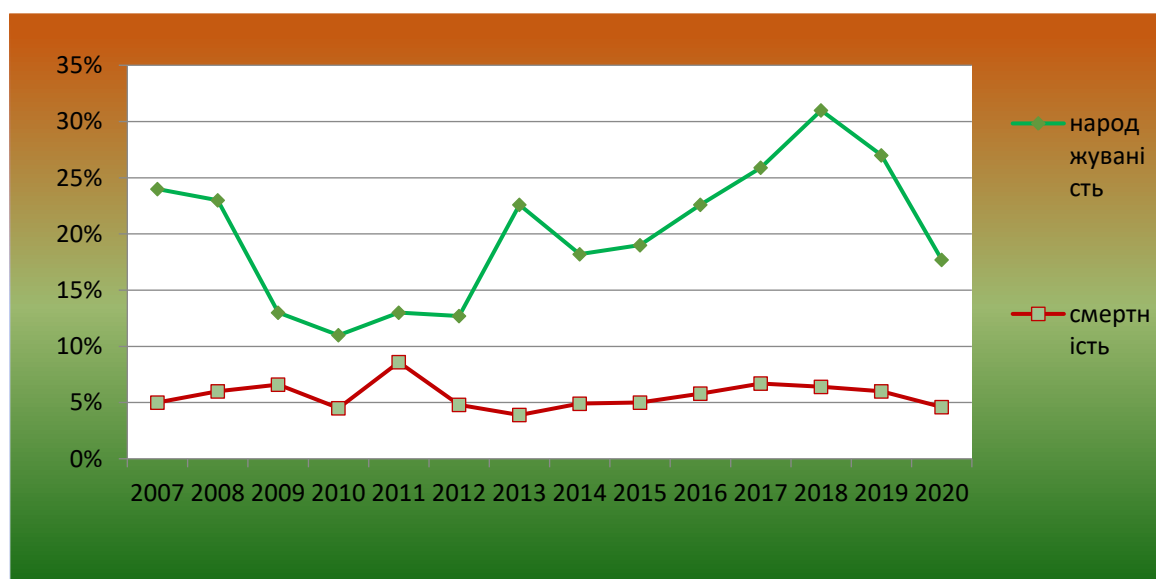
№	Вид тварини	Вік	Стать	Причина падежу	Кількість
1. Відділ акватерраріум					
1.	Амфіпріон	-	-	Травми несумісні із життям	3
2.	Квакша бразильська ядовита	2012	-	Фізіологічна старість	2
3.	Змія гондурська	-	-	Пневмонія	1
4.	Губан жовтий	-	-	Травми несумісні із життям	1
5.	Квакша австралійська блакитна	2012	-	Фізіологічна старість	1

6.	Жовта зебрасома	-	-	Травми несумісні із життям	1
7.	Каліфорнійська королівська змія	-	самка	Хронічне захворювання серця	1
8.	Риба-єдиноріг	-	-	Стрес внаслідок транспортування	1
9.	Риба губан	-	-	Стрес внаслідок транспортування	1
10.	Квакша бразильська ядовита	-	-	Вісцеральна подагра	1
2. Відділ птахи					
1.	Казарка канадська	-	самка	Травми несумісні із життям	1
2.	Бігун індійський	-	самець	Травми несумісні із життям	2
3.	Крижень звичайний	-	самець	Травми несумісні із життям	2
4.	Гуска сіра дика	-	1.2	Травми несумісні із життям	3
5.	Сип білоголовий	-	самець	Аспергільоз	1
6.	Сипуха	-	самка	Травми несумісні із життям	1
7.	Казарка білощока		самка	Кутикуліт	1
3. Відділ віварій та домашні тварини					
1.	Свинка морська	-	-	Демодекозний дерматит	15
2.	Кеклик	-	самка	Жирове переродження печінки	1
3.	Гуска	-	-	Травми несумісні із життям	2
4. Відділ хижі					
1.	Єнот полоскун	2008	самець	Фізіологічна старість	1
2.	Лев африканський	2015	самець	Розрив сечового міхура	1
3.	Носуха	2006	самка	Розрив легеневої аорти	1
4.	Носуха	2012	самка	Перикардит	1
5.	Носуха	2013	самка	Холецистит	1

6.	Носуха	2006	самка	Новоутворення тонкого відділу кишечника. Сепсис.	1
5. Відділ копитні					
1.	Олень шляхетний	2019	самець	Закупорка кровоносних судин згустками фібрину	1
2.	Антилопа Ньяла	2014	самець	Застійні явища в печінці	1
3.	Свиня в'єтнамська звислочерева	2005	самець	Фізіологічна старість	1
4.	Антилопа Ньяла		самець	Тромбоз аорти та лівого шлуночка	1
6. Відділ кінний двір					
1.	Кінь робочий	1985	самка	Фізіологічна старість	1
7. Відділ Примати					
1.	Тамарин едиповий	2007	самець	Гнійне запалення сечового міхура. Сепсис	1
2.	Тамарин едиповий	2019	самка	Вроджена патологія кишечника	1
3.	Даман		самець	Пневмонія	1

Народжуваність та смертність тварин Рівненського зоопарку у 2007-2020 рр.

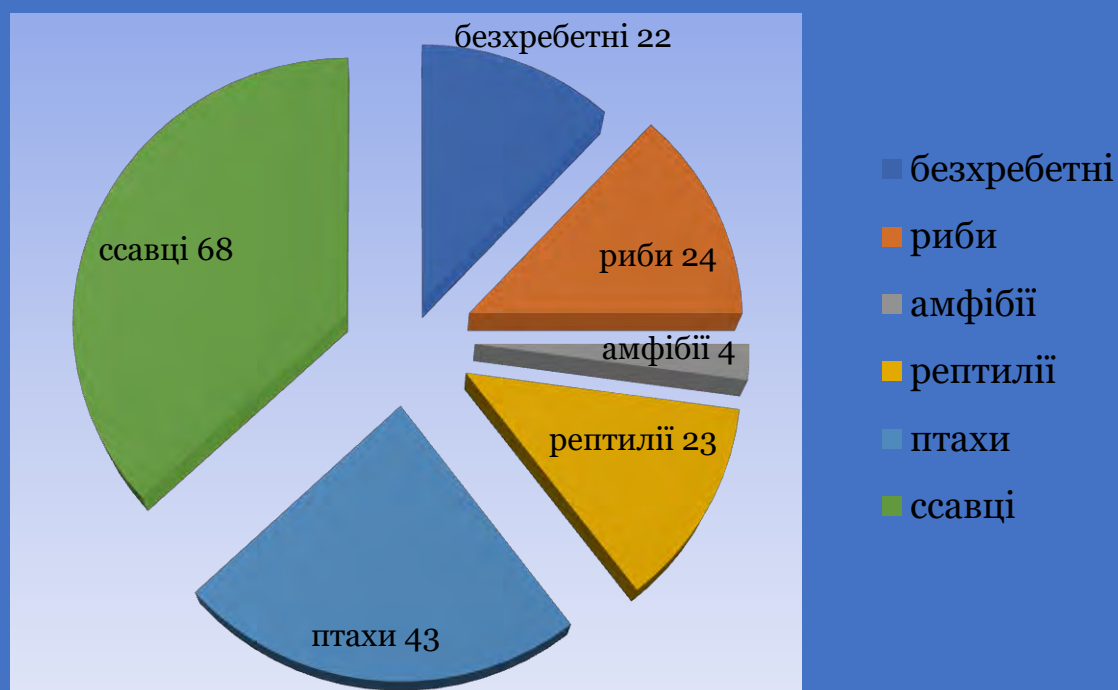

**Порівняльні дані по систематичним групам станом на
31.12.2020р.**

Таксономічна група	Кількість видів	Кількість екземплярів	Кількість рідкісних видів	
			Червона книга України	Міжнародна Червона книга
Безхребетні	22	37+	-	-
Риби	24	142	-	2
Амфібії	4	37	-	3
Рептилії	23	51	-	8
Птахи	43	279	6	40
Ссавці	68	414	2	48
Всього	184	960+	8	101

**Співвідношення кількості
таксономічних груп в колекції**

Систематичний список тварин Рівненського зоологічного парку на 31.12.2020 року.

Тип КИШКОВОПОРОЖНИННІ (COELENTERATA)			
Клас КОРАЛОВІ ПОЛІПИ (ANTHOZOA)			
Підклас ВОСЬМИПРОМЕНЕВІ КОРАЛИ (ОСТОСОРALLIA)			
Ряд АЛЬЦІОНАРІЇ (М'ЯКІ КОРАЛИ) (ALCYONACEA)			
Родина Альціоніди (Alcyoniidae)			
1.	Сінулярія	<i>Sinularia sp.</i>	колонія
2.	Сінулярія вухата	<i>Sinularia dura</i>	колонія
Родина Ксеніди (Xenidae)			
3.	Пульсуючий корал Ксенія	<i>Xenia sp.</i>	колонія
Підклас ШЕСТИПРОМЕНЕВІ КОРАЛИ (HEXACORALLIA)			
Ряд ЗОАНТАРІЇ (ZOANTHARIA)			
Родина Зоантії (Zoantharidae)			
4.	Протополітоя	<i>Protopolythoa sp.</i>	колонія
Тип МОЛЮСКИ (MOLLUSCA)			
Клас ЧЕРЕВОНОГІ (GASTROPODA)			
Ряд ЛЕГЕНЕВІ (PULMONATA)			
Родина Катушки (Achatinidae)			
5.	Ахатіна	<i>Achatina sp.</i>	23
Тип ЧЛЕНИСТОНОГІ (ARTHROPODA)			
Клас ПАВУКОПОДІБНІ (ARACHNIDA)			
Ряд СКОРПІОНИ (SCORPIONES)			
Родина Скорпіони (Scorpionidae)			
6.	Скорпіон азіатський	<i>Heterometrus spinifer</i>	0/1/8
Ряд ПАВУКИ (ARANEI)			
Родина Справжні павуки-птахоїди (Theraphosidae)			
7.	Павук-птахоїд	<i>Lasiodora cristata</i>	1
8.	Павук-птахоїд	<i>Lasiodora parahybana</i>	1
9.	Павук-птахоїд	<i>Brahypelma smithi</i>	2
10.	Павук-птахоїд	<i>Brahypelma boehmei</i>	1
Клас КОМАХИ (INSECTA)			
Ряд ТАРГАНОВІ (BLATTODEA)			
Родина Таргани (Blattidae)			
11.	Тарган мармуровий	<i>Nauphoeta cinerea</i>	культура
12.	Тарган американський	<i>Periplaneta americana</i>	культура
13.	Тарган лісовий	<i>Blaberus craniifer</i>	культура

14.	Тарган оранжевоголовий	<i>Eublaberus posticus</i>	культура
15.	Тарган мадагаскарський шиплячий	<i>Gromphadorrhina portentosa</i>	культура
16.	Тарган аргентинський	<i>Blaptica dubia</i>	культура
17.	Тарган туркменський	<i>Shelfordella tartara</i>	культура

Ряд ПАЛИЧНИКИ (PHASMOTERA)

Родина Справжні палочники (Phasmatidae)

18.	Палочник в'єтнамський	<i>Baculum extradentatus</i>	культура

Ряд ПРЯМОКРИЛІ (ORTHOPTERA)

Родина Справжні цвіркуни (Gryllidae)

19.	Цвіркун банановий	<i>Gryllus sp.</i>	культура

Ряд НАПІВТВЕРДОКРИЛІ (HEMIPTERA)

Родина Клопи (Reduviidae)

20.	Клоп хижий плямистий	<i>Platymenis biguttata</i>	культура

Ряд ТВЕРДОКРИЛІ (COLEOPTERA)

Родина Чорнотілки (Tenebrionidae)

21.	Великий борошняний хрущак	<i>Zophobas morio</i>	культура
22.	Малий борошняний хрущак	<i>Akis spec.</i>	культура

Тип ХОРДОВІ (CHORDATA)

Клас РИБИ (PISCES)

Ряд ХВОСТОКОЛОПОДІБНІ (DASYATIFORMES)

Родина Річкові хвостокі (Potamotrygonidae)

23.	Хвостокі моторо	<i>Potamotrygon motoro</i>	1/2

Ряд АРАВАНОПОДІБНІ (OSTEOGLOSSIFORMES)

Родина Араванові (Osteoglossidae)

24.	Аравана світла	<i>Osteoglossum bicirrhosum</i>	1

Ряд КАРПОПОДІБНІ (CYPRINIFORMES)

Родина Піранієві (Serrasalminidae)

25.	Паку темний	<i>Colossoma brahyptum</i>	16

Родина Карпові (Cyprinidae)

26.	Барбус вишневий	<i>Barbus titteya</i>	15

27.	Карп кольоровий (Koi)	<i>Cyprinus carpio var.koi</i>	19
28.	Кардинал	<i>Tanichthys albonubes</i>	10
Ряд СОМОПОДІБНІ (SILURIFORMES)			
Родина Кларієві (Clariidae)			
29.	Кларіас	<i>Clarias sp.</i>	2
Родина Перистовусі соми			
30.	Синодонт флаговий	<i>Synodontis nigriventris</i>	1
Родина Плоскоголові соми (Pimelodidae)			
31.	Сом плоскоголовий червонохвостий	<i>Phractocephalus hemiliopterus</i>	1
Родина Кольчужні соми (Loricariidae)			
32.	Анциструс звичайний	<i>Ancistrus dolichopterus</i>	10
33.	Птеригопліхт парчовий	<i>Pterygoplichthys gibbiceps</i>	4
Ряд ОКУНЕПОДІБНІ (PERCIFORMES)			
Родина Цихлові (Cichlidae)			
34.	Цихлазома чорносмуга	<i>Cichlasoma nigrofasciatum</i>	38
35.	Цихлазома папугова	<i>Cichlasoma psittacus</i>	1
Родина Помацентрові (Pomacentridae)			
36.	Риба-клоун	<i>Amphiprion ocellaris</i>	3
37.	Хроміс зелений	<i>Chromis viridis</i>	1
38.	Хризиптера жовто-блакитна	<i>Chrysiptera hemiclyanea</i>	4
Родина Хірургові (Acanthuridae)			
39.	Хірург	<i>Acanthurus pyroferus</i>	1
40.	Хепатус синій	<i>Paracanthurus hepatus</i>	5
41.	Зебрасома скопас	<i>Zebrasoma scopas</i>	1
42.	Зебрасома вітрильна Дежардена	<i>Zebrasoma desjardinii</i>	1
43.	Зебрасома жовта	<i>Zebrasoma flavescens</i>	0/2
Родина Сіганові (Siganidae)			
44.	Луциця жовта	<i>Siganus vulpinus</i>	1

Ряд ХОБОТНОРИЛОПОДІБНІ (MASTACEMBELIFORMES)			
Родина Хоботнорилі (Mastacembelidae)			
45.	Мастацембел червоносмугий	<i>Mastacembelus erythrotaenia</i>	1
Ряд СКЕЛЕЗУБОПОДІБНІ (TETRAODONTIFORMES)			
Родина Єдинорогові (Monacanthidae)			
46.	Риба-носоріг	<i>Acreichthys tomentosus</i>	1
Клас АМФІБІЇ (AMPHIBIA)			
Ряд БЕЗХВОСТІ ЗЕМНОВОДНІ (ANURA)			
Родина Піпові (Pipidae)			
47.	Жаба шпорцева	<i>Xenopus laevis</i>	32
Родина Ропухові (Bufonidae)			
48.	Ропуха-ага	<i>Bufo marinus</i>	2
Родина Квакші (Hylidae)			
49.	Квакша австралійська блакитна	<i>Litoria caerulea</i>	1
50.	Квакша бразильська	<i>Trachycephalus typhonius</i>	2
Клас РЕПТИЛІЇ (REPTILIA)			
Ряд ЧЕРЕПАХИ (CHELONIA)			
Родина Прісноводні черепахи (Emydidae)			
51.	Черепаха європейська болотяна	<i>Emys orbicularis</i>	2
52.	Черепаха каспійська	<i>Mauremys caspica</i>	0/1
53.	Черепаха червоновуха	<i>Pseudemys scripta</i>	1/2
Родина Сухопутні черепахи (Testudinidae)			
54.	Черепаха середньоазіатська	<i>Agrionemys horsfieldi</i>	1/2
55.	Черепаха шпороносна	<i>Geochelone sulcata</i>	2/0/3
Родина Трьохкіготні черепахи (Trionychidae)			
56.	Тріонікс китайський	<i>Trionyx sinensis</i>	1/1
Ряд КРОКОДИЛИ (CROCODYLIA)			
Родина Алігатори (Alligatoridae)			
57.	Кайман крокодиловий	<i>Caiman crocodylus</i>	0/2
Родина Справжні крокодили (Crocodylidae)			
58.	Крокодил нільський	<i>Crocodylus niloticus</i>	1/0

Ряд ЛУСКАТИ (SQUAMATA)			
Родина Геконів (Gekkonidae)			
59.	Еублефар плямистий	<i>Eublepharis macularius</i>	0/1
60.	Гекон смугастий	<i>Gekko vittatus</i>	1/0
Родина Агамові (Agamidae)			
61.	Агама водяна	<i>Physignathus cocincinus</i>	8
Родина Ігуанові (Iguanidae)			
62.	Ігуана зелена	<i>Iguana iguana</i>	1/1
Родина Варанові (Varanidae)			
63.	Варан смугастий	<i>Varanus salvator</i>	1
Родина Несправжньоногі змії (Boidae)			
64.	Удав звичайний	<i>Boa constrictor</i>	1/0
65.	Удав імператорський	<i>Boa constrictor imperator</i>	1
66.	Удав собакоголовий	<i>Corallus caninus</i>	0/1
67.	Удав садовий	<i>Corallus enydris</i>	1/0
68.	Анаконда паргвайська	<i>Eunectes notaeus</i>	1/1
69.	Пітон тигровий	<i>Python molurus</i>	1/1
70.	Пітон тигровий гранітний	<i>Python molurus</i>	0/1
71.	Пітон королівський	<i>Python regius</i>	2/2
Родина Вужеподібні змії (Colubridae)			
72.	Змія молочна гондураська	<i>Lampropeltis triangulum hondurensis</i>	1/1/3
73.	Змія молочна сіналойська	<i>Lampropeltis triangulum sinaloae</i>	0/1
Клас ПТАХИ (AVES)			
Ряд СТРАУСОПОДІБНІ (STRUTHIONIFORMES)			
Родина Страусові (Struthionidae)			
74.	Страус	<i>Struthio camelus</i>	1/2
Ряд НАНДУПОДІБНІ (RHEIFORMES)			
Родина Нанду (Rheidae)			
75.	Нанду звичайний	<i>Rhea americana</i>	2/0
Ряд КАЗУАРОПОДІБНІ (CASUARIFORMES)			
Родина Ему (Dromaiidae)			
76.	Ему	<i>Dromaius novaehollandiae</i>	1/1

Ряд ПЕЛІКАНОПОДІБНІ (PELECANIFORMES)

Родина Пеліканові (Pelecanidae)

77.	Пелікан рожевий	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	2/3/1

Родина Бакланові (Phalacrocoracidae)

78.	Баклан великий	<i>Phalacrocorax carbo</i>	1/1

Ряд ЛЕЛЕКОПОДІБНІ (CICONIFORMES)

Родина Чапліві (Ardeidae)

79.	Чапля сіра	<i>Ardea cinerea</i>	1

Родина Лелекові (Ciconiidae)

80.	Лелека білий	<i>Ciconia ciconia</i>	20

Родина Ібісові (Threskiornithidae)

81.	Ібіс священний	<i>Threskiornis aethiopicus</i>	2/4/11

82.	Ібіс червоний	<i>Eudocimus ruber</i>	0/1

Ряд ГУСЕПОДІБНІ (ANSERIFORMES)

Родина Качині (Anatidae)

83.	Лебідь-шипун	<i>Cygnus olor</i>	2/3/2

84.	Лебідь чорний	<i>Cygnus atratus</i>	1/1

85.	Гуска білолоба	<i>Anser albifrons</i>	0/2

86.	Гуска сіра	<i>Anser anser</i>	0/1

87.	Гуска біла (полярна)	<i>Anser caerulescens</i>	2/1

88.	Гуска гірська	<i>Anser indicus</i>	1/1

89.	Казарка канадська атлантична	<i>Branta canadensis canadensis</i>	2/2/3

90.	Гуска куряча	<i>Cereopsis novaehollandiae</i>	1/1

91.	Огар	<i>Tadorna ferruginea</i>	1/2/2

92.	Галагаз	<i>Tadorna tadorna</i>	6

93.	Мандаринка	<i>Aix galericulata</i>	3/4

94.	Бігунок індійський	<i>Anas platyrhynchos dom.</i>	0/2

95.	Крижень звичайний	<i>Anas platyrhynchos</i>	1/0

Ряд СОКОЛОПОДІБНІ (FALCONIFORMES)

Родина Яструбині (Accipitridae)

96.	Орлан-білохвіст	<i>Haliaeetus albicilla</i>	3

97.	Гриф чорний	<i>Aegypius monachus</i>	1/1

98.	Канюк звичайний	<i>Buteo buteo</i>	3

Ряд КУРОПОДІБНІ (GALLIFORMES)**Родина Фазанові (Phasianidae)**

99.	Кеклик	<i>Alectoris chukar</i>	2/0
100.	Фазан золотий	<i>Chrysolophus pictus</i>	3/2/1
101.	Пава звичайна	<i>Pavo cristatus</i>	2/3
102.	Пава звичайна альбінос	<i>Pavo cristatus alba.</i>	1/2

Ряд ЖУРАВЛЕПОДІБНІ (GRUIFORMES)**Родина Журавлині (Gruidae)**

103.	Журавель віценосний	<i>Balearica regulorum</i>	2/2

Родина Пастушкові (Rallidae)

104.	Султанка каспійська	<i>Porphyrio porphyrio seistanicus</i>	6

Ряд ГОЛУБОПОДІБНІ (COLUMBIFORMES)**Родина Голубині (Columbidae)**

105.	Голуб павичевий	<i>Columba livia</i>	15

Ряд ПАПУГОПОДІБНІ (PSITTACIFORMES)**Родина Папугові (Psittacidae)**

106.	Какаду білочубий	<i>Cacatua alba</i>	3/0
107.	Корела	<i>Nymphicus hollandicus</i>	1/2
108.	Папуга шляхетний	<i>Eclectus roratus</i>	1/1
109.	Папуга хвилястий	<i>Melopsittacus undulatus</i>	21/25
110.	Нерозлучник рожевощокий	<i>Agapornis roseicollis</i>	1/1
111.	Ара синьожовтий	<i>Ara ararauna</i>	1/1
112.	Ара солдатський	<i>Ara militaris mexicana</i>	1/1
113.	Ара зеленокрилий	<i>Ara chloroptera</i>	1/1
114.	Папуга-монах (каліта)	<i>Myiopsitta monachus</i>	63

Ряд СОВОПОДІБНІ (STRIGIFORMES)**Родина Сипухові (Tytonidae)**

115.	Сипуха	<i>Tyto alba</i>	1/0

Родина Справжні сови (Strigidae)

116.	Пугач	<i>Bubo bubo</i>	2/1

Клас ССАВЦІ (MAMMALIA)**Ряд СУМЧАСТІ (MARSUPIALIA)**

Родина Кенгурові (Macropodidae)			
117.	Кенгуру рудий	<i>Macropus rufus</i>	2/1
Ряд КОМАХОЇДНІ (INSECTIVORA)			
Родина Їжакові (Erinaceidae)			
118.	Їжак африканський	<i>Atelerix sp.</i>	1/1/7
Ряд РУКОКРИЛІ (CHIROPTERA)			
Родина Криланові (Pteropodidae)			
119.	Крилан нільський	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	15/31
Ряд ПРИМАТИ (PRIMATES)			
Родина Лемурові (Lemuridae)			
120.	Лемур котячий	<i>Lemur catta</i>	3/6
121.	Варі чорно-білий	<i>Varecia variegata variegata</i>	2/2
Родина Лорієві (Lorisidae)			
122.	Лорі товстий	<i>Nycticebus coucang</i>	1/0
Родина Ігрункові (Callitrichidae)			
123.	Ігрунка звичайна	<i>Callithrix jacchus</i>	2/3
124.	Мармозетка карликова	<i>Callithrix pygmaea</i>	4/3
125.	Ігрунка лєвова золотистоголова	<i>Leontopithecus chrysomelas</i>	1/1/1
126.	Тамарин імператорський	<i>Saguinus imperator subgriseus</i>	4/0
127.	Тамарин червонорукий	<i>Saguinus midas</i>	1/1
128.	Тамарин єдиповий	<i>Saguinus oedipus</i>	1/1
Родина Капуцинові (Cebidae)			
129.	Капуцин бурий	<i>Cebus apella</i>	2/2
130.	Саймірі звичайний	<i>Saimiri sciureus</i>	4/2
Родина Мартишкові (Cercopithecidae)			
131.	Макака японська	<i>Macaca fuscata</i>	1/5
132.	Мангобей червоноголовий	<i>Cercocebus torquatus torquatus</i>	1/2
133.	Павіан гамадріл	<i>Papio hamadryas hamadryas</i>	2/9/1
134.	Павіан анубіс	<i>Papio hamadryas anubis</i>	1/4
135.	Мартишка зелена	<i>Cercopithecus sabaeus</i>	1/2
Ряд НЕПОВНОЗУБІ (EDENTATA)			

Родина Лінивцеві (Bradypodidae)			
136.	Лінивець двопалий	<i>Choloepus didactylus</i>	1/1
Родина Броненосцеві (Dasypodidae)			
137.	Броненосець шаровидний	<i>Tolypeutes matacus</i>	1/0
Ряд ГРИЗУНИ (RODENTIA)			
Родина Дикобразові (Hystriidae)			
138.	Дикобраз індійський	<i>Hystrix indica</i>	2/0
Родина Американські дикобрази (Erethizontidae)			
139.	Дикобраз чіпкохвостий	<i>Coendou prehensilis</i>	1/0
Родина Свинкові (Caviidae)			
140.	Мара патагонська	<i>Dolichotis patagonium</i>	2/2/1
Родина Водосвинкові (Hydrochoeridae)			
141.	Капібара	<i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>	2/2
Родина Агутієві (Dasyproctidae)			
142.	Пака	<i>Agouti paca</i>	1/1
Родина Шиншилові (Chinchillidae)			
143.	Шиншила	<i>Chinchilla laniger var.dom</i>	1/3
Родина Нутрієві (Myocastoridae)			
144.	Нутрія	<i>Myocastor coypus</i>	25
Родина Восьмизубові (Octodontidae)			
145.	Дегу	<i>Octodon degus</i>	35
Ряд ХИЖІ (CARNIVORA)			
Родина Собачі (Canidae)			
146.	Вовк сірий	<i>Canis lupus</i>	4/0
147.	Фенек	<i>Vulpes zerda</i>	1/1
Родина Їнотові (Procyonidae)			
148.	Носуха	<i>Nasua nasua</i>	2/3
149.	Кінкажу	<i>Potos flavus</i>	1/2/1
150.	Їнот-полоскун	<i>Procyon lotor</i>	1/2
Родина Віверові (Viverridae)			
151.	Суріката	<i>Suricata suricata</i>	3/2
Родина Котячі (Felidae)			
152.	Каракал	<i>Felis caracal</i>	1/1

153.	Пума	<i>Felis concolor</i>	1/1
154.	Рись європейська	<i>Felis lynx lynx</i>	1/1
155.	Сервал	<i>Felis serval</i>	1/2
156.	Лев африканський	<i>Panthera leo</i>	0/3
157.	Леопард далекосхідний	<i>Panthera pardus orientalis</i>	2/2
158.	Тигр амурський	<i>Panthera tigris altaica</i>	1/2
Ряд НЕПАРНОКОПИТНІ (PERISSODACTYLA)			
Родина Коневі (Equidae)			
159.	Осел домашній	<i>Equus asinus dom.</i>	0/2
160.	Зебра Чапмана	<i>Equus burchelli chapmani</i>	2/0
161.	Поні	<i>Equus caballus</i>	1/7
162.	Кінь Пржевальського	<i>Equus przewalskii</i>	1/1
Родина Тапірові (Tapiridae)			
163.	Тапір рівнинний	<i>Tapirus terrestris</i>	0/1
Ряд ДАМАНИ (HYRACOIDEA)			
Родина Дамани (Procaviidae)			
164.	Даман капський	<i>Procavia capensis</i>	3/0
Ряд ПАРНОКОПИТНІ (ARTIODACTYLA)			
Родина Свинячі (Suidae)			
165.	Свиня в'єтнамська звислочерева	<i>Sus scrofa</i>	1/8
Родина Пекарієві (Tayassuidae)			
166.	Пекарі ошийниковий	<i>Tayassu tajacu</i>	5/2
Родина Верблюдові (Camelidae)			
167.	Верблюд двогорбий	<i>Camelus bactrianus dom.</i>	1/2
168.	Лама	<i>Lama glama</i>	1/4
169.	Гуанако	<i>Lama guanicoe</i>	2/3
170.	Альпака	<i>Vicugna pacos</i>	1/2
Родина Оленеві (Cervidae)			
171.	Олень благородний	<i>Cervus elaphus</i>	1/1/1
Родина Порожнистоногі (Bovidae)			
172.	Ньяла	<i>Tragelaphus angasii</i>	0/5

173.	Як домашній	<i>Bos mutus var.dom</i>	2/2
174.	Зебу	<i>Bos taurus indicus</i>	0/1
175.	Ватусі	<i>Bos taurus macroceros</i>	1/4
176.	Худоба шотландська	<i>Bos taurus taurus</i>	1/3
177.	Гну білохвостий	<i>Connochaetes gnou</i>	2/1
178.	Коза валійська чорношия	<i>Capra hircus hircus</i>	2/2
179.	Коза карликова нігерійська	<i>Capra hircus hircus</i>	8/12
180.	Баран гривистий	<i>Ammotragus lervia</i>	4/6
181.	Вівця чотирирога Якоба	<i>Ovis aries jacobus</i>	2/3
182.	Вівця камерунська	<i>Ovis aries aries cameroon</i>	12/8
183.	Вівця карликова	<i>Ovis aries aries ouessant</i>	4/4
184.	Вівця домашня	<i>Ovis aries aries</i>	5/10

Перелік видів диких та домашніх тварин, в яких було отримане потомство у 2020 році.

Тип ЧЛЕНИСТОНОГІ (ARTHROPODA)			
Клас ПАВУКОПОДІБНІ (ARACHNIDA)			
Ряд СКОРПІОНИ (SCORPIONES)			
Родина Скорпіони (Scorpionidae)			
1.	Скорпіон азіатський	<i>Heterometrus spinifer</i>	8
Клас КОМАХИ (INSECTA)			
Ряд ТАРГАНОВІ (BLATTODEA)			
Родина Таргани (Blattidae)			
2.	Тарган мармуровий	<i>Nauphoeta cinerea</i>	культура
3.	Тарган американський	<i>Periplaneta americana</i>	культура
4.	Тарган лісовий	<i>Blaberus craniifer</i>	культура
5.	Тарган оранжевоголовий	<i>Eublaberus posticus</i>	культура
6.	Тарган мадагаскарський шиплячий	<i>Gromphadorrhina portentosa</i>	культура
7.	Тарган аргентинський	<i>Blaptica dubia</i>	культура
8.	Тарган туркменський	<i>Shelfordella tartara</i>	культура
Ряд ПАЛИЧНИКИ (PHASMOPTERA)			
Родина Справжні паличники (Phasmatidae)			
9.	Паличник в'єтнамський	<i>Baculum extradentatus</i>	культура
Ряд ПРЯМОКРИЛІ (ORTHOPTERA)			
Родина Справжні цвіркуні (Gryllidae)			
10.	Цвіркун банановий	<i>Gryllus sp.</i>	культура
Ряд НАПІВТВЕРДОКРИЛІ (HEMIPTERA)			
Родина Клопи (Reduviidae)			
11.	Клоп хижий плямистий	<i>Platyeris biguttata</i>	культура
Ряд ТВЕРДОКРИЛІ (COLEOPTERA)			
Родина Чорнотілки (Tenebrionidae)			
12.	Великий борошняний хрущак	<i>Zophobas morio</i>	культура
13.	Малий борошняний хрущак	<i>Akis spec.</i>	культура
Тип ХОРДОВІ (CHORDATA)			
Клас РИБИ (PISCES)			
Ряд ОКУНЕПОДІБНІ (PERCIFORMES)			
Родина Цихлові (Cichlidae)			

14.	Цихлазома чорносмуга	<i>Cichlasoma nigrofasciatum</i>	15
Клас ПТАХИ (AVES)			
Ряд ЛЕЛЕКОПОДІБНІ (CICONIFORMES)			
Родина Лелекові (Ciconiidae)			
15.	Лелека білий	<i>Ciconia ciconia</i>	4 (не вижило 2)
Родина Ібісові (Threskiornithidae)			
16.	Ібіс священний	<i>Threskiornis aethiopicus</i>	1 (не вижило 1)
Ряд ГУСЕПОДІБНІ (ANSERIFORMES)			
Родина Качині (Anatidae)			
17.	Казарка канадська атлантична	<i>Branta canadensis canadensis</i>	3
18.	Огар	<i>Tadorna ferruginea</i>	12
19.	Мандаринка	<i>Aix galericulata</i>	6 (не вижило 3)
Ряд КУПРОПОДІБНІ (GALLIFORMES)			
Родина Фазанові (Phasianidae)			
20.	Фазан золотий	<i>Chrysolophus pictus</i>	3 (не вижило 1)
Ряд ГОЛУБОПОДІБНІ (COLUMBIFORMES)			
Родина Голубині (Columbidae)			
21.	Голуб навичевий	<i>Columba livia</i>	6
Ряд ПАПУГОПОДІБНІ (PSITTACIFORMES)			
Родина Папугові (Psittacidae)			
22.	Папуга хвилястий	<i>Melopsittacus undulatus</i>	8
23.	Папуга-монах (каліта)	<i>Myiopsitta monachus</i>	15 (не вижило 1)
Ряд СОВОПОДІБНІ (STRIGIFORMES)			
Родина Справжні сови (Strigidae)			
24.	Пугач	<i>Bubo bubo</i>	2
Клас ССАВЦІ (MAMMALIA)			
Ряд СУМЧАСТІ (MARSUPIALIA)			
Родина Сумчасті летягу (Petauridae)			
25.	Цукровий літаючий поссум	<i>Petaurus breviceps</i>	1
Ряд КОМАХОЇДНІ (INSECTIVORA)			
Родина Їжакові (Erinaceidae)			
26.	Їжак африканський	<i>Atelerix sp.</i>	7
Ряд РУКОКРИЛІ (CHIROPTERA)			
Родина Криланові (Pteropodidae)			
27.	Крилан нільський	<i>Rousettus aegyptiacus</i>	8
Ряд ПРИМАТИ (PRIMATES)			

Родина Лемури (Lemuridae)			
28.	Лемур котячий	<i>Lemur catta</i>	2
Родина Ігрункові (Callitrichidae)			
29.	Мармозетка карликова	<i>Callithrix pygmaea</i>	4 (не вижило 2)
30.	Ігрунка ледова золотистоголова	<i>Leontopithecus chrysomelas</i>	1
Родина Капуцинові (Cebidae)			
31.	Саймірі звичайний	<i>Saimiri sciureus</i>	1 (не вижило 1)
Родина Мартішківі (Cercopithecidae)			
32.	Павіан гамадріл	<i>Papio hamadryas hamadryas</i>	1
Ряд ГРИЗУНИ (RODENTIA)			
Родина Свинкові (Caviidae)			
33.	Мара патагонська	<i>Dolichotis patagonium</i>	4 (не вижило 4)
Родина Шиншилові (Chinchillidae)			
34.	Шиншила	<i>Chinchilla laniger var.dom</i>	3 (не вижило 1)
Родина Нутрієві (Myocastoridae)			
35.	Нутрія	<i>Myocastor coypus</i>	17
Родина Восемизубові (Octodontidae)			
36.	Дегу	<i>Octodon degus</i>	19
Ряд ХИЖІ (CARNIVORA)			
Родина Їнотові (Procyonidae)			
37.	Кінкажу	<i>Potos flavus</i>	1
Родина Котячі (Felidae)			
38.	Пума	<i>Felis concolor</i>	2
39.	Сервал	<i>Felis serval</i>	12 (не вижило 1)
40.	Леопард далекосхідний	<i>Panthera pardus orientalis</i>	2 (не вижило 2)
Ряд ПАРНОКОПИТНІ (PERISSODACTYLA)			
Родина Коневі (Equidae)			
41.	Осел домашній	<i>Equus asinus dom.</i>	1
Ряд ПАРНОКОПИТНІ (ARTIODACTYLA)			
Родина Свинячі (Suidae)			
42.	Свиня в'єтнамська звислочерева	<i>Sus scrofa</i>	18
Родина Верблюдові (Camelidae)			
43.	Гуанако	<i>Lama guanicoe</i>	2 (не вижило 1)
Родина Оленеві (Cervidae)			
44.	Олень благородний	<i>Cervus elaphus</i>	1

Родина Порожнистоногі (Bovidae)			
45.	Ньяла	<i>Tragelaphus angasii</i>	2
46.	Як домашній	<i>Bos mutus var.dom</i>	1
47.	Ватусі	<i>Bos taurus macroceros</i>	1
48.	Худоба шотландська	<i>Bos taurus taurus</i>	2
49.	Гну білохвостий	<i>Connochaetes gnou</i>	1
50.	Коза валлійська чорношия	<i>Capra hircus hircus</i>	2 (не вижило 2)
51.	Коза карликова нігерійська	<i>Capra hircus hircus</i>	10 (не вижило 4)
52.	Баран гривистий	<i>Ammotragus lervia</i>	7 (не вижило 7)
53.	Вівця чотирирога Якоба	<i>Ovis aries aries jacobus</i>	4 (не вижило 3)
54.	Вівця домашня	<i>Ovis aries aries</i>	6
55.	Вівця камерунська	<i>Ovis aries aries</i>	14 (не вижило 3)
56.	Вівця карликова	<i>Ovis aries aries ouessant</i>	1

